Srednja šola Slovenska Bistrica

ČVEKA

revija dijakov Srednje šole Slovenska Bistrica za ljudi z dobrim miselnim pretokom in s čutom za umetnost

Tujejezična priloga

Fazani, ne spreglejte!
Zlata na maturi
Horoskop 2022
Iskrice
Izbereš svoje ali tuje življenje?
Wanted: Aljaž Galun

Kazalo

Besedi ravnateljice
in pomočnika ravnateljice 3
Beseda glavne urednice 4
Beseda mentorja 5
Ekipa se predstavi 6
Novinci, dobrodošli! 8
Povzetek verjetno
najbolj čudnega šolskega leta 9
Zlata na maturi 12
Matematični intervju
s Katarino Grilj 14
Uspešna sezona za naše »račke« 15
Zborovizija 2021 17
Filmski dan 19
Obiskala nas je Saša Pavček 20
Končno spet izmenjava! 21
Razstava v Graslovem stolpu 22
Na natečaju bistriške knjižnice
nagrajeni naši dijakinji 23
Izbereš svoje ali tuje življenje? 24
Pisma zaljubljenih 26
Pogovor z Julijo Fridrih 27
Pogovor z Iris Motaln 28
Pogovor z Dejanom Gavrićem 29
Nagrajena pisma 30
Pesnimo in pisateljujemo 36
Ljubezen na smučišču 38
Stara bukva vabi 40
Knjige leta po izboru naših profesorjev 41
Z branjem tudi do odlične ocene 44
No Time to Die 45
Squid Game 46
Wanted: Aljaž Galun 47
Horoskop 48
Iz osebne zbirke profesorja zgodovine 50
Ste mislili, da je to vse? Kje pa! 51
Zadnjica 52

Glavna urednica: Kaja Vidmar / Souredniki: Ela Bezovšek, Špela Črešnar, Eva Golob, Domen Hren, Luka Urban Kitek, Maja Lončarič, Iris Motaln, Iza Pučnik, Katarina Pučnik, Ana Rojko, Ema Samastur, Eneja Šoster, Eva Unterlehner, Jerneja Vavdi / Mentor: mag. Gregor Artnik / Naslovnica: Luka Urban Kitek / Jezikovni pregled: Ana Ferk, prof., in Andreja Rozman, prof. / Besedila za Čvekino prilogo Poliglot zbrala in uredila: Nataša Gumilar Papotnik, prof. / Oblikovna zasnova in izvedba: Renato Bratkovič, Ministrstvo za propagando / Slovenska Bistrica, februar 2022

Besedi ravnateljice in pomočnika ravnateljice

arhiv ŠŠSB

arhiv ŠŠSB

Dragi dijakinje in dijaki,

prav danes, 24. januarja, ko tole pišem, je mednarodni dan izobraževanja. V zadnjih dveh letih smo se soočali z dejstvom, da izobraževanje ni vedno »polno« na voljo. Prvi hip je izobraževanje na daljavo pri marsikom zbudilo občutek olajšanja, ki pa je s časom začelo izgubljati svoj čar. Izkazalo in potrdilo se je, da vas šolanje varuje pred mnogimi sencami odraščanja.

Zato me neizmerno veseli, da smo letos skupaj pod šolsko streho in da spet živimo dinamiko povezane skupnosti. Navdihuje me, koliko ste se, dijakinje in dijaki ter sodelavke in sodelavci, zaradi SARS-CoV-2 pripravljeni prilagajati in slediti novim in novim pravilom skupnega bivanja.

Težke izkušnje nas lahko povežejo še bolj. Zahvaljujem se vam za potrpežljivost in skrbno odzivanje ob uvajanju novih zahtev. To ni le en dan, zdaj so to že leta ... vašega sodelovanja, solidarnosti, humanosti.

Ostanite vztrajni in pogumni na svoji izobraževalni poti še naprej. Četudi vam kdaj spodrsne, to ni poraz – tudi to je učenje. Znanje nam daje moč in več svobodne izbire. Izobraževanje nam lahko pomaga odgovarjati na mnoga vprašanja, znanost jih rešuje. Močno upam in verjamem, da bo kmalu razrešila tudi ta čas.

Mag. Iva Pučnik Ozimič

Izzivi

Začetek vsakega šolskega leta za slednjega izmed nas prinaša nove izzive, cilje in želje.

Kakšno bo to šolsko leto, kako bo z epidemijo, maskami, s testiranji? Verjetno smo se vsi spraševali, ali bomo končno dočakali »normalno« šolsko leto, ki bo polno vrveža, ekskurzij, klepetov na hodnikih med odmori ... in prvih ljubezni. Žal smo ponovno priča številnim omejitvam, zaradi katerih šolski utrip ni takšen, kot smo ga navajeni. A vsem omejitvam navkljub šola ostaja prostor ustvarjanja, širjenja obzorij, pogovorov s številnimi strokovnjaki in odkrivanja možnosti ter priložnosti lastnega razvoja. Številne dejavnosti, športna tekmovanja in tekmovanja v znanju, nepozabna Zborovizija 2021, filmski dan, orientacijski pohod, teden dejavnosti, priprava »sobe pobega«, razstava o Rudolfu Maistru, likovna razstava bivše dijakinje Hane Nekrep, medgeneracijsko sodelovanje, huma-nitarne dejavnosti ... in še bi lahko naštevali, kaj vse nam je uspelo v tem šolskem letu.

V danih razmerah našo šolo še naprej krasi njeno bistvo – smo šola s posluhom za sočloveka in ustvarjamo več kot le spomine. Zavedajmo se tega in bodimo ponosni na to. Vsak dan je priložnost za nove izzive. Ste si danes že zastavili kakšnega?

Mag. Marjan Kampuš

Beseda glavne urednice

Dragi čvekobralci in čvekobralke!

Saj ne vem, kje naj začnem. Profesor Artnik mi je dejal, naj si vzamem petnajst minut in samo pišem o prvi stvari, ki mi pade na pamet, če res ne gre drugače. In zdaj sedim tukaj pred računalnikom in puščam besedam, da tečejo iz mene. Ni tako preprosto, kot se na prvi pogled zdi. Toliko stvari želim povedati, da je prav težko najti tisto, s katero začeti.

Tako družba kot tudi posamezniki se vedno znova soočamo s takšnimi in z drugačnimi problemi. Zelo pogosto se ti zdijo neobvladljivi, neznosni. Zato rada pobegnem v svet fantazije, vsaj za par minut vsak dan. Vse zgodbe, vsi izmišljeni svetovi se soočajo s svojimi težavami, ki so v mnogih pogledih senca realnosti. Pa vendar ... A ni svet takoj lepši, če je v njem čarovnija? Zase lahko trdim, da bi se prav bolje počutila, če bi pogledala skozi okno in na travniku videla samoroga. Če bi po nebu letali feniksi ... Se vam ne zdi? Vsi problemi bi se naenkrat zdeli manj strašni, lažje bi se z njimi soočali.

A to je še vseeno le fantazija, ne realnost. Naši problemi so vsekakor tukaj in ni vil, ki bi olepševale situacijo. Smo le mi, ljudje. Veliko teže je na naših ramenih, ramenih nas mladih. Gre za skrb za prihodnost, tako lastno kot prihodnost celega sveta. Mi smo tisti, ki bomo čez petdeset let še vedno živeli na tej Zemlji, ne glede na to, v kakšno stanje jo bomo spravili. Naši predhodniki so planet pripeljali do kritične točke, mladi pa jim pri tem vztrajno pomagamo.

Ampak tako ne bo šlo več dolgo ... Počasi se bomo morali zbuditi, vstati iz postelje in ugasniti pametne telefone ter se začeti ukvarjati z našo prihodnostjo. Potrebovali bomo disciplino, brez nje res ne moremo ničesar doseči! O disciplini pa ni preprosto govoriti.

Toliko časa nismo bili pošteno v šoli, da sem lani novembra doživela pravi šok. Bistveno težje se mi je bilo »spraviti zraven« ter hitro in učinkovito delati za šolo. Več časa sem preživela za mizo z bistveno manjšo uspešnostjo oziroma kvaliteto naučenega.

Med prazniki, ko sem se lahko umirila in si odpočila, sem začela razmišljati, kje dejansko je problem. Dokaj hitro sem prišla do zaključka, da težko delam eno stvar konstantno, vsak dan. Tudi takrat ne, ko se odločim, da bom počela nekaj, kar me veseli. Kakšen teden ali dva še vztrajno delam kar koli že, potem kar naenkrat kakšen dan izpustim, in preden se zavem, mine mesec, odkar sem to nazadnje počela.

No, odločila sem se, da bom z novim letom začela delati na tem. Vsak dan, ne glede na to, kaj se dogaja, koliko dela imam v šoli, bom petnajst minut pisala. Ni važno, če so to bedarije ali pa besede z dejanskim pomenom, pisala bom. Zaenkrat mi dobro uspeva. Čveka me drži pokonci, moram priznati. Pravi izziv se bo začel, ko bo šla v lektoriranje in oblikovanje ter ne bo več v mojih rokah. Upam, da bom takrat, ko boste to besedilo brali vi, še vedno vztrajno pisala smisle in nesmisle. Delala na svoji disciplini.

Upam, da ste v vsem mojem »bluzenju« našli vsaj malo smisla, morda celo navdiha. V vsej tej hektiki ne pozabite najti časa zase – petnajst minut vsakega dneva namenite nečemu, kar vas veseli. Zadihajte in za tistih par minut odmislite vse drugo. Sedaj pa vas srčno vabim k prebiranju letošnje Čveke!

Kaja Vidmar

Beseda mentorja

Dragi čvekobralke in čvekobralci!

Pravijo, da moramo nasvete, ki jih dajemo drugim, uresničevati tudi sami. Zato bom lasten nasvet o petnajstih minutah spontanega pisanja, ki sem ga dal letošnji urednici Kaji V., skušal strniti v karseda smiselno umerjen besedni razpon tega poznega januarskega popoldneva. O čem bo torej tekla beseda? Hm, naj pomislim.

Kar nekaj Čvek s Poligloti se je že nabralo na šolski spletni strani, kajne? Še več jih najdete na policah v knjižnici. Ja, kar nekaj ... porečete. Ko že teče beseda o pisanju, naj pripomnim, da namreč obstaja pomembna razlika med pisanjem kar tako in zavzetim pisanjem. Slednjega se dijaki novinarske sekcije na naši šoli že vrsto let lotevajo z iskrenimi nameni in vsakič nastane presenetljivo sveža, predvsem pa njihova in naša – revija za ljudi z dobrim miselnim pretokom in s čutom za umetnost!

Ste se kdaj vprašali, kaj vse zajema članstvo v ekipi Čveke? Najprej je seveda priporočena novinarska duša, nato jezik – predvsem kot glasovno in pisno orodje, s katerim lahko razen dobre naklade pridelamo še nasmehe na ustih ob prebiranju iskric, v nekaterih bralcih pa morda vzbudimo željo po sodelovanju v aktivnostih, za katere niti niso vedeli, da v bistriškem srednješolskem »ekosistemu« sploh obstajajo. Ekipa v našem primeru pomeni predvsem skupino dijakov, ki imajo enoten cilj. (Kar preverite njihovo število v letošnjem kolofonu!) Skupaj namreč sestankujemo, iščemo navdih za članke, ki jih lahko vsako leto prebirate, vsakič »prečešemo« fotogalerije v šolskem arhivu, si dopisujemo, svetujemo, včasih tudi tečnarimo ... To pa še posebej, ko je čas za oddajo besedil in oblikovanje nove številke. 😊

Januar je za nas precej nemiren mesec, dogaja se namreč – vse in še več! Zbrana besedila in fotografije je treba prediskutirati, poiskati vire, jih skrbno zapisati, ob tem pa se ukvarjati tudi s slogom. Da o jezikovnem pregledu, ki je največkrat skrit za tančicami slikovitih člankov, sploh ne govorimo! Zagotovo ne bi šlo tudi brez glavne urednice! Ta usklajuje promet z »besedilnimi premičninami«, pregleda in odobri članke, ki prispejo v uredništvo, jih kdaj dobronamerno popravi, a vedno najprej pomisli na vas, bralce!

Danes ne bomo o epidemiji, tudi korona se zdi že preveč izpeta tema ... Danes se moramo

predvsem zavedati, da je branje pravica vsakega posameznika, ne le dolžnost, kot marsikdaj poslušate pri šolskih urah. Imeti na voljo knjige pomeni pred sabo imeti svet! Potujte in uživajte! Črke so revolucionarni domislek in so človeštvu bistveno spremenile življenje. To so vedeli tako stari Feničani kot Grki in Rimljani ... To globoko v sebi vemo tudi danes! Vprašanje je le, koliko smo pripravljeni za ohranjanje tradicije branja in pisanja storiti. Koliko nam je mar do lastnih pravic? Če morda vaša novoletna zaobljuba še tiči neizpolnjena nekje v kotu, imate fenomenalno možnost, da jo usmerite v branje. Če ste novinci na tem področju, nam bo še ljubše. Zaupajte nam svoj prvi korak in uživajte v branju letošnje Čveke!

Mag. Gregor Artnik

Ekipa se predstavi

FANTAZIJA

GARFILD

KARLA

KAMEN

ŠKARJE

PAPIR

KOALA

LILIJA

MIKI MIŠKA

REDOLJUBNICA

REN

SAMOSVOJA

SONČEK

SPOMINČICA

ŽIVO SREBRO

Vasja Eigner

Novinci, dobrodošli!

Tudi me smo (tako kot vi sedaj!) lani premišljevale, kje naj se naša izobraževalna pot po osnovni šoli nadaljuje. In na koncu je pretehtala odločitev za Srednjo šolo Slovenska Bistrica. Bila je sila lahka, prepričali pa so nas priporočila drugih, informativni dan, ki je bil odlično pripravljen, in tudi dejavnosti šole na njenih družabnih omrežjih. Lahko jih preverite tudi vi in tako začutite vzdušje, ki vlada na šoli. Same smo se odločile za program gimnazije, saj nam daje še štiri dodatna leta za odločitev o nadaljnjem študiju in poklicu.

Kar pa zadeva samo srednjo šolo, vam lahko zaupamo, da ni nekaj, kar bi vas moralo skrbeti. Učitelji so prijazni, in dokler ste vi do njih v redu, jih spoštujete in poslušate, ne bo težav. Pri večini profesorjev je vzdušje kar sproščeno, pa tudi smejimo se veliko. Toplo priporočamo, da delo opravljate sproti, predvsem pri »obsežnejših« predmetih.

Biologijo se res učite sproti, saj je snovi veliko, vam pa profesorica nudi tudi veliko razlage in podpore. Pri kemiji vedno imejte domačo nalogo, saj vas lahko drugače profesorica nenapovedano vpraša. Z reševanjem dodatnih nalog pa lahko pridobite pluse. Pri petih dobite odlično oceno. Priporočamo vam tudi, da se udeležujete vseh vaj pri biologiji, kemiji in fiziki, saj je delo bolj sproščeno in zabavno, opravljene vaje pa pridejo v poštev pri ocenjevanju. Seveda so vam profesorji vedno pripravljeni pomagati, zato se jih ne bojte prositi za pomoč.

Na šoli je tudi velika ponudba dejavnosti in tekmovanj. Dejavnosti so zelo zanimive, dosežki na tekmovanjih pa vam lahko pri nekaterih profesorjih prinesejo odlične ocene. Vendar to vključuje veliko učenja in dela, zato si ne izberite preveč dejavnosti in si poskušajte čas čim boljše razporediti. Hkrati pa si le ne pozabite vzeti nekaj prostega časa, saj ga vsi potrebujemo.

Ema Samastur,
Katarina Pučnik,
Ela Bezovšek

Vasja Eigner

Vasja Eigner

Povzetek verjetno najbolj čudnega šolskega leta

Sploh ne vemo, kaj bi povedali o šolskem letu 2020/21. Bilo je nepričakovano, a hkrati nepozabno! Večino leta smo preživeli »na daljavo«. Kljub temu smo se dijaki in profesorji potrudili in izvedli številne dogodke in tekmovanja.

V septembru smo imeli teden dejavnosti, v katerem se je odvijalo veliko aktivnosti, in sicer od poučnih delavnic do športnih dni. Med drugim so se dijaki 1. letnika odpravili na ekskurzijo v Logarsko dolino, kjer so se učili o ledeniško preoblikovanih pokrajinah, dijaki 2. letnika pa so šli v CŠOD Ajda in izpopolnili svoje znanje o prvi pomoči.

Vsi dijaki naše šole so se lahko na spletu udeležili predavanj ob dnevu večjezičnosti. Prijavljeni so lahko spremljali prenos iz velike polkrožne dvorane in izvedeli, kako je biti prevajalec ali tolmač.

V oktobru, nacionalnem mesecu skupnega branja, smo na naš vsakoletni literarni dogodek povabili vsestranskega in večkrat nagrajenega literarnega ustvarjalca, kritika, urednika, esejista in pisatelja Mitja Čandra. Spregovoril je o pomenu branja in poudaril, da naj dijaki, ki so pred odločitvijo za študij, izberejo področje, do katerega čutijo zanimanje in strast (v njegovem primeru je to bila primerjalna književnost), ker se nikoli ne ve, kaj nas čaka v prihodnosti. Zaključil pa je z mislijo, da študij ne da zgolj znanja, ampak tudi sorodne duše.

arhiv SŠSB

Pod pokroviteljstvom SPIRIT Slovenija (Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije) je na naši šoli potekal inovacijski kamp SPIRIT. Dogodka so se udeležili dijaki zaključnih letnikov programa ekonomski tehnik. Prvi dan je dijake nagovoril in motiviral Matjaž Štamulak, naslednji dan pa se mu je pridružila Irena Linasi Rogač. Eden od mnogih napotkov, ki so jih dijaki v dveh dneh pridobili, je, »da ideja pridobi vrednost šele, ko je realizirana«.

Dijaki so se pomerili tudi v znanju o sladkorni bolezni. Najbolje so se odrezali Lana Prosenak (3. a), Filip Rap (2. a), Tinkara Kračun in Vita Bratkovič (1. a). Vsi štirje so dosegli bronasta priznanja, najboljši trije pa so se uvrstili na državno tekmovanje.

22. 10. 2020 je bila sprejeta odločitev, da se vzgojno-izobraževalni zavodi zaprejo predvidoma za en teden. Ta teden se je razvlekel na polovico šolskega leta. Tako smo se ponovno šolali pred računalniki in odštevali do dne, ko se znova v živo srečamo s sošolci.

Novembra je potekalo državno tekmovanje v znanju o sladkorni bolezni, ki je zaradi pandemije covid-19 potekalo na daljavo. Tekmovanja so se udeležili Lana Prosenak (3. a), Filip Rap (2. a) in Tinkara Kračun (1. a). Lana Prosenak in Tinkara Kračun sta s 37 točkami dosegli zlato, Filip Rap pa s točko manj srebrno priznanje.

3. decembra smo se dijaki spominjali življenja našega največjega pesnika in predstavnika slovenske kulture Franceta Prešerna. Dijaki tretjih letnikov gimnazije so pripravili literarni večer, ki je zaradi vseh kovidskih ukrepov potekal na spletu.

Tudi v lanskem letu je bila naša šola izbrana za sodelovanje na vseevropskem temovanju za mlade prevajalce Juvenes Translatores. Tekmovanje je v Sloveniji potekalo na daljavo. To leto so se prevajalskega temovanja udeležile naslednje dijakinje iz 3. a in 3. b-oddelka: Tjaša Vivod in Lana Prosenak, ki sta prevajali iz angleščine v slovenščino, ter Julija Fridrih, Amadeja Kos

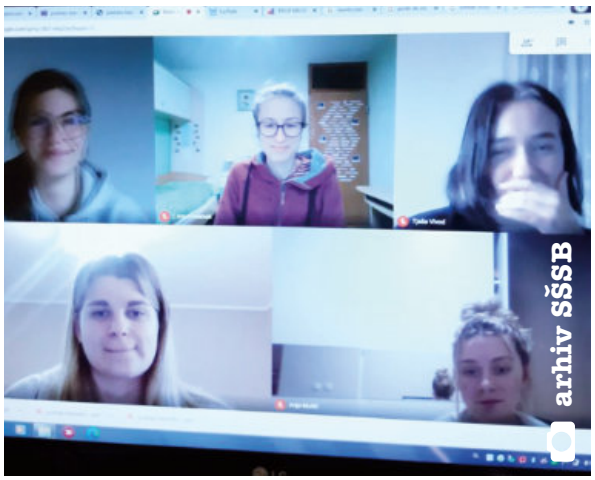

in Anja Mušič, ki so se preizkusile v prevajanju iz španščine v slovenščino.

Po skoraj dveh mesecih šolanja na daljavo nam je motivacije že pošteno primanjkovalo. Šola nam je priskočila na pomoč in pripravila spletno srečanje z dramskim igralcem Nikom Škrlecem. Srečanje je potekalo v živo na Nikovem kanalu YouTube. Zaupal nam je ogromno koristnih napotkov za doseganje uspehov. Izpostavili bi njegovo misel, da neuspeh ne pomeni, da ne zmoremo in da je to konec, ampak je lahko neuspeh ključnega pomena za naše napredovanje, saj se tako naučimo različnih načinov raziskovanja, ki nas na koncu pripeljejo do željenega cilja.

11. decembra je potekalo šolsko tekmovanje Ekokviz. Na državno tekmovanje se je uvrstilo pet dijakov, vsi so dosegli odlično srebrno priznanje: Anže Lešnik, Nika Leva, Alen Juhart, Jure Kukovič, Adrian Kline.

Čeprav smo najbolj prazničen mesec v letu preživeli doma, nam korona prazničnega vzdušja ni pokvarila. 23. decembra so naši dijaki izvedli božično-novoletni koncert kar na daljavo. Istega dne smo s ponosom obeležili tudi dan samostojnosti in enotnosti ter 30-letnico plebiscita.

Januarja na šoli poteka najmanj aktivnosti, saj veliko dijakov pridobiva še zadnje ocene, da lahko uspešno zaključijo prvo ocenjevalno obdobje. Dijakinje in dijaki, ki se pri nas učijo španščino, so si vseeno vzeli nekaj ur časa in se kar tri večere družili na potopisnih večerih z Rokom in s Katarino, svetovno znanima popotnikoma in avtorjema bloga Lahkih nog naokrog.

14. januarja 2021 so si člani ITS (umetnost) ogledali film Razredni sovražnik, nato pa so prisluhnili še pogovoru z režiserjem filma Rokom Bičkom. Ogled filma je organiziral Mestni kino Ptuj.

Šolsko tekmovanje v znanju biologije za Proteusovo priznanje je potekalo 4. 2. 2021. Dijaki 3. in 4. letnikov so tekmovali iz vsebin celotnega obveznega programa za splošno gimnazijo, za dijake 1. in 2. letnikov pa so bile tema glive. Na državno tekmovanje so se uvrstile: Tinkara Kračun, Neža Rojs, Lana Prosenak in Naja Medved.

22. februarja so se v šolske klopi vrnili dijaki četrtih letnikov in se začeli intenzivno pripravljati na maturo. Ostali dijaki pa smo na vrnitev v šolo morali še malo počakati.

Marec je bil poln številnih dejavnosti. Odvijalo se je mnogo tekmovanj, natečajev, sploh pa ni treba omenjati, da je to eden izmed delov leta, ko imamo dijaki več kot dovolj dela z ocenami.

V tem mesecu se je zgodilo regijsko srečanje Festivala mlade literature Urška, na katerem sta se predstavili naši dijakinji Lana Prosenak in Iris Motaln. Obe sta predstavili svoji pesmi ter dobili povratno informacijo Nina Flisarja.

25. marca je bilo izvedeno državno tekmovanje v znanju logike za dijake in študente. Našo šolo so predstavljali Jernej Kosajnč, Katarina Grilj, Dejan Gavrić in Doroteja Tomazin. Katarina Grilj je osvojila zlato priznanje.

31. marca so dijaki 3. č-oddelka sodelovali na mednarodnem sejmu učnih podjetij. Predstavili so svoje učno podjetje B-CASE, d. o. o., ki izdeluje ovitke za steklenice iz že uporabljenega blaga. Na sejmu je sodelovalo kar 24 domačih in 17 tujih učnih podjetij.

Zadnji teden so se dijaki udeležili tudi hekatona Klikaj z glavo in šoli priborili denarno nagrado. Hekaton je evropski projekt, ki ga vodi

zavod Prizma. V sklopu tega projekta so naši dijaki na Instagramu ustvarili profil The Online Heist, ki so ga posvetili spletnemu nasilju.

Lani smo se pridružili mednarodnemu projektu Erasmus+ Let's Change the World With Renewable Energy. V sklopu projekta je v prvem tednu aprila potekala videokonferenca, na kateri so se sodelujoče šole predstavile. Partnerske šole prihajajo iz Turčije, Belgije, Latvije, Poljske in Severne Makedonije. Vsaka država je ustvarila nekaj logotipov, po glasovanju pa je zmagal logotip našega dijaka Luke Urbana Kitka, ki je postal uradni logotip projekta.

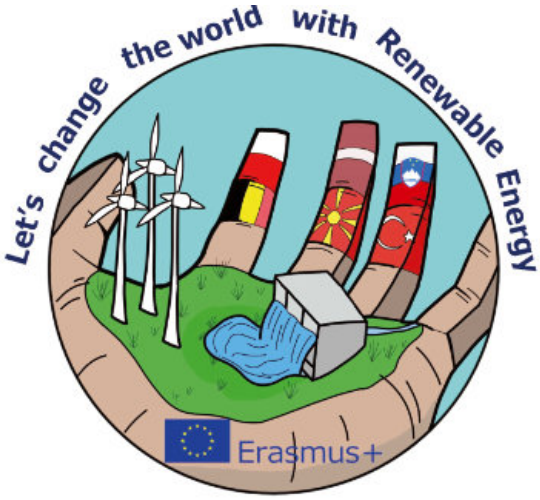

13. aprila je bilo izvedeno šolsko tekmovanje za Cankarjevo priznanje. Knjigi, ki so ju dijaki morali prebrati, sta bili roman Veronike Simoniti Ivana pred morjem ter roman Marjana Rožanca Ljubezen.

Na svetovni dan knjige, 20. aprila, se nam je na spletu pridružil pisatelj kriminalk August Demšar. Poblizje smo ga spoznali in imeli možnost z njim tudi poklepetati.

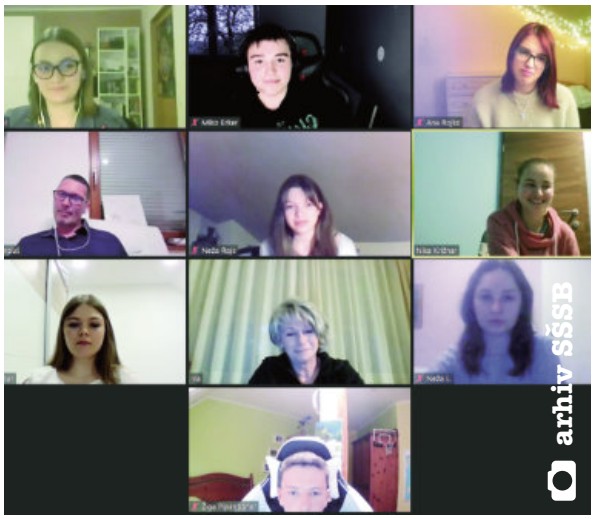

23. aprila je potekal pogovor z Niko Križnar, našo najuspešnejšo slovensko smučarsko skakalko. Dijaki so poslušali intervju, ki so ga vodili dijaki 2. letnika ITS (družboslovje).

Od 9. do 15. aprila je potekala Evropska dekliška matematična olimpijada, na kateri se je izmed slovenskih predstavnic najbolje odrezala Katarina Grilj, ki je osvojila bronasto priznanje.

22. aprila se je odvijal spletni pogovor z Melanie Jozić, ki je prejadrala več kot 3000 navtičnih milj in prevozila še več celinskih kilometrov. Nekdanja dijakinja Srednje šole Slovenska Bistrica je razpravljala o svojih popotovanjih po Južni Afriki in Madagaskarju.

V aprilu je potekalo tudi državno tekmovanje v znanju španščine, na katero so se uvrstile tri dijakinje – Julija Fridrih, Doroteja Tomazin in Laura Skrbinek. Slednja je osvojila srebrno priznanje, Julija Fridrih in Doroteja Tomazin pa bronasto.

14. maja so bile izvedene ustvarjalne delavnice, na katerih so se lahko dijaki preizkusili v izdelavi videoiger.

V maju so dijaki v sklopu ITS (umetnost) izdelali kar dva filma, ki si ju je mogoče ogledati na portalu YouTube, in sicer na kanalu SŠSB.

Junij je mesec, ki se ga vsi najbolj veselimo, je mesec, ko potekajo še zadnja ocenjevanja in počasi lahko dijaki vrnemo učbenike v knjižnico ter se začnemo pripravljati na poletne počitnice. Za nami je dolgo in naporno leto. Nihče od nas si ni mislil, da bomo skoraj polovico leta preživeli doma, vendar nam je uspelo. V prihodnje si želimo, da bomo lahko čim dlje časa ostali v šolskih klopeh s svojimi sošolci in da se končno za vselej znebimo virusa, da se naše življenje začne spet normalno odvijati.

Iza Pučnik,
Ana Rojko,
Luka Urban Kitek

Zlata na maturi

Na šoli se lahko pohvalimo tudi s številnimi zlatimi maturanti, kar nedvomno potrjuje kakovost šole. V lanski generaciji, ki je z izjemno 100-odstotno uspešnostjo opravila maturo, sta bila tudi dva zlata gimnazijska maturanta. To sta Naja Medved in Tibor Vito Šušnjara, ki je dokazal, da se je v življenju vredno boriti za stvari, za katere utemeljeno mislimo, da so nam odvzete po krivici. Tibor je tako po ugovoru prejel še eno točko in dosegel 30 točk, potrebnih za z zlato odliko opravljeno maturo. Zagotovo marsikoga zanima, kakšen je sploh recept za tak dosežek, kako se na takšno preizkušnjo sploh pripravimo. O tem sem se pogovarjal z Najo Medved.

osebni arhiv

Zakaj si se odločila za SŠSB?

Nisem vedela, s čim bi se v življenju ukvarjala, zato sem se odločila za gimnazijo. Najbolj mi je bila všeč bližina doma, saj je zame vsaka minuta spanja vredna zlata. Kot drugo pa se je velika večina mojih prijateljic tudi odločila za to šolo, zato sem se odločila, da bom gimnazijo obiskovala kar v Slovenski Bistrici, saj ni tako pomembno, kje obiskujem gimnazijo, ker so gimnazijski programi po Sloveniji bolj ali manj enaki.

Kaj bi priporočila osnovnošolcem, ki so pred vpisom v srednjo šolo?

Naj dobro premislijo, kaj jih zanima in s čim bi se lahko vsak dan ukvarjali, naj se ne bojijo gimnazije, ker ni tako zelo težek program, kot si nekateri predstavljajo. V primeru, da vedo, kaj jih zanima ali v čem so dobri, naj temu sledijo in se vpišejo v ustrezen program. Naj ne pozabijo, da se za vsak interes najde prava šola in poklic.

Maturo si odpisala z odliko. Postala si zlata maturantka. Kako ti je uspelo, kaj je po tvoji presoji pomembno oz. potrebno za tovrsten dosežek?

Zagotovo precej dela in še več sreče. Pomembno je, da med trajanjem mature poskušaš ustvariti sproščeno okolje. Velike količine učenja pred maturo ne bodo pomagale toliko kot to, da se človek sprosti in verjame vase, saj obstaja mala verjetnost, da bo prav tista snov, ki je čisto nič ne znamo in se jo poskušamo na hitro naučiti, na maturi. Med pisanjem se ne smejo ustrašiti, ko naletijo na nalogo, ki je ne znajo, saj je to le kapljica v morju celotne mature. Sicer pa moraš na maturi imeti tudi srečo, da ti ustrezajo pole in teme, da si v času pisanja zdrav in se dobro počutiš ... ter konec koncev tudi, da naletiš na dobre ocenjevalce.

Verjameš, da je uspeh na maturi odvisen tudi od tega, katera dva predmeta izbereš? Katera si si izbrala ti in kako se sploh odločiti?

Definitivno je veliko odvisno od izbire predmetov, saj je pri nekaterih predmetih treba vložiti veliko več dela kot pri drugih. Jaz sem izbrala nemščino in biologijo. Kdor zna še dodaten jezik poleg angleščine, naj tega definitivno izbere, saj s pripravami na maturo pridobiš veliko koristnega znanja in dodatne jezikovne certifikate. Znanje jezika je namreč tudi tisto, ki ga najpočasneje pozabljamo, tudi priprave na maturo iz tujega jezika same po sebi niso preveč naporne. Za drugi predmet

sem želela izbrati naravoslovni predmet, saj je podlaga iz naravoslovja dobra osnova za skoraj vsak študijski program. Sicer bi si zdaj namesto biologije raje izbrala fiziko, saj je bilo v biologijo treba vložiti veliko truda. Poleg tega me fizika veliko bolj zanima, pa tudi pri študiju bi mi prišla bolj prav. Kljub temu se mi je zdela izbira predmeta kar v redu, saj se pri biologiji z učenjem da hitro dobiti lepo oceno. Odločitev naj bo v prvi vrsti na podlagi tega, koliko točk bo nekdo potreboval za študij. Če potrebuješ veliko točk, izberi predmet, kjer boš dobil najboljšo oceno! Če pa same točke niso tako pomembne, pa svetujem izbiro predmeta, ki ti bo najbolj koristil pri študiju, čeprav to morda ni tvoj najboljši in najljubši predmet.

Pred maturo je učenja ogromno ... Najtežje je začeti. Kakšen nasvet bi dala dijakom, ki jim primanjkuje motivacije?

Naj ugotovijo razlog, zakaj se učijo. Če želijo biti sprejeti na šolo z visoko omejitvijo, naj to postane glavna motivacija, sicer pa naj se med učenjem nagradijo z manjšimi nagradami za vzpodbudo in naj bodo ponosni na svoje rezultate tudi, če jim kdaj spodleti, saj je vse to del učnega procesa in se da vsako napako popraviti.

Si zelo organizirana oseba. Verjamem, da so bile tudi tvoje priprave na maturo enake. Kaj je po tvojem ključ do dobre organiziranosti, kar zadeva učenje?

Enostavno dovolj samodiscipline, da narediš načrt učenja in mu slediš. Če se snov razdeli na manjše dele in daljše časovno obdobje, je delo manj stresno, več si zapomniš in imaš še dan pred testom dovolj časa za marsikaj drugega kot samo učenje.

Kako si se pa med učenjem sproščala? Si se ukvarjala s kakšnimi hobiji?

Malo športa in veliko druženja s prijatelji. Čeprav je večina nam predhodnih generacij rekla, da je zaradi mature sploh proti koncu četrtega letnika veliko učenja, jaz takega občutka nisem imela. Verjetno sem od vseh letnikov v četrtem bila najmanj doma in se najmanj učila, ker je bilo pri večini predmetov treba snov samo ponoviti. So pa verjetno tisti, ki so prej tri leta delali manj, morali v zadnjem letniku krpati luknje v znanju za nazaj, kar pa zna biti precej naporno.

Kateri del procesa mature ti je bil najtežji in zakaj tako razmišljaš?

Matematika, angleščina, nemščina in biologija se mi niso zdele težavne. Zame je bil največji izziv slovenščina, je pa res, da pripravam na slovenščino nisem namenila skoraj nič časa. Predvsem esej in slovnica sta zahtevna, ker je za resnično visoke rezultate treba imeti veliko znanja s celotnega področja predmeta. Kdor pa ima zanimanje za to področje, mu zato tudi to verjetno ne bi bilo preveč težko. Vem pa, da velik izziv večini predstavljajo ustni izpiti, za katere priporočam, da se dotični čim prej znebijo straha pred njimi, saj niso nič težji kot navadno ustno ocenjevanje čez leto.

V kateri smeri nadaljuješ svojo pot in zakaj si se tako odločila? Je bila odločitev težka?

Trenutno sem na Fakulteti za naravoslovje in matematiko, smer matematika-tehnika. Odločitev je bila izjemno težka, ker sem zaradi rezultatov lahko prišla skoraj na vse fakultete, zato se človek vpraša, ali je vredno potem preizkusiti kak program z omejitvijo, v katerega si želi večina, ampak se vsak ne more vpisati. Na koncu sem se odločila, da raje študiram to, kar me zanima, in pridobim izobrazbo za poklic, za katerega vem, da me bo veselil.

Kaj je po tvojem dobro, da vedo srednješolci, ko razmišljajo o nadaljevanju svoje izobraževalne poti? Kakšen nasvet ob izbiranju fakultete?

Naj izberejo nekaj, kar jih zanima. V vsaki veji znanja se lahko najde uspešna karierna pot. Naj tudi ne omejijo svojih idej o izbiri poklica le na stereotipno zaposlitev glede na izobrazbo, ampak razmišljajo podjetno, kje vse še lahko uporabijo svoje znanje.

Sedaj si torej že na faksu. Kakšne so po tvojem ključne razlike med srednješolskim in fakultetnim izobraževanjem? Kateri sistem ti bolj ustreza?

Ključna razlika je, da te tukaj nihče ne sili k delu. V srednji šoli te vseeno nekdo priganja in te vzpodbuja. Na fakulteti pa si prepuščen samemu sebi, kar se sprva sliši super, ampak meni ne ustreza preveč, saj je velike količine znanja potrebno pokazati v kratkem času. Mislim, da se večina naše generacije, ki sedaj študira, glede sistema ocenjevanja strinja z mano, da je bilo v srednji šoli veliko boljše, saj se snov preverja sproti.

Za konec ... Kaj bi želela sporočiti vsem srednješolcem glede mature in priprav nanjo?

Naj se mature ne bojijo. Ni nič hujšega kot šolski test »z malo daljšo vsebino«. Naj pristopijo s pozitivnimi mislimi in verjamejo, da so jih učitelji dobro pripravili in da so sami naredili dovolj, da bodo uspešni.

Domen Hren

Matematični interviju s Katarino Grilj

Pogovarjala sva se s Katarino Grilj, dijakinjo tretjega letnika gimnazije, ki nas vsako leto znova navdušuje s svojimi matematičnimi uspehi. Letos se je uvrstila na Romunski matematični Master (RMM), ki velja za enega izmed najtežjih tekmovanj za srednješolce. Vendar pa to ni edina stvar, ki jo je v zadnjih letih dosegla. Katarina je namreč svoje uspehe nizala že v prvih dveh letih srednje šole:

1. letnik: uvrstitev na Evropsko dekliško matematično olimpijado (EGMO), prvo mesto na državnem tekmovanju iz logike;

2. letnik: bronasta medalja na Evropski dekliški matematični olimpijadi (EGMO), bronasta medalja na Srednjeevropski matematični olimpijadi (MEMO), prvo mesto na državnem tekmovanju iz matematike, uvrstitev na mednarodno lingvistično olimpijado (IOL), zlato priznanje na državnem tekmovanju iz logike.

Pa poglejmo, kaj nama je povedala.

Koliko časa se že intenzivno ukvarjaš z matematiko?

Tekmovanj iz matematike se udeležujem že od začetka osnovne šole, malo resneje pa sem se nanje začela pripravljati nekje v šestem razredu. Konec osnovne šole sem se začela udeleževati še priprav na mednarodne matematične olimpijade, kar pa bi lahko označila kot začetek intenzivnejšega ukvarjanja z matematiko. V zadnjih mesecih sem matematiki začela posvečati vedno več časa in v tem zdaj najdem tudi vedno več veselja.

Kakšno vlogo, bi rekla, so igrali prijatelji in družina pri tvojih uspehih na področju matematike?

Zelo veliko. Že od samega začetka so me znotraj družine zelo spodbujali in bili ponosni na še tako majhne uspehe. Skozi leta so seveda tudi oni morali v to vložiti veliko ur vožnje na številna tekmovanja in priprave ter se nato z mano »ubadati«, ko so bile stvari najbolj stresne. Kasneje pa sem našla prijatelje, ki se prav tako ukvarjajo z matematiko, kar naredi proces pripravljanja na tekmovanja veliko lažji. Priprave tako sploh niso obveznost, ampak čas, ko se malo vidimo, se zabavamo in zraven izvemo še kaj zanimivega o matematiki.

Kaj je največji vzrok za tvoje uspehe?

Na vsak uspeh seveda vpliva veliko število dejavnikov. Pri mojih največjih uspehih se je več teh stvari ravno »poklopilo«. Če bi zdaj morala povedati en sam glavni vzrok, bi morda izpostavila vztrajnost. Najpomembneje se mi namreč zdi nadaljevati, tudi ko stvari morda ne gredo po načrtu ali pa se zdi končni cilj zelo daleč. Skozi čas je seveda tudi moja motivacija močno nihala, vendar sem vedno vsaj na nek način ostajala v stiku z matematiko, kar mi je dajalo nove priložnosti v prihodnosti.

Ali kot oseba stresu hitro podležeš?

Do neke mere, ja, vendar sem se ga skozi izkušnje naučila obvladati na različne načine, tako da predvsem v zadnjih letih stres vedno manj vpliva name. Še vedno pa so deli leta, ko je stresa enostavno preveč. Takrat se je zame ključno odločiti, katere stvari so mi dejansko pomembne in katerim se želim bolj posvetiti. Le tako lahko nato svoj čas pravilno razporedim.

Kako se spopadaš s stresom?

Največkrat s kakšno glasbo, večernim sprehodom ali pa enostavno ... s prostim dnevom, preživetim pred televizijo. Koristno se mi zdi malo umakniti od vsega skupaj in morda na novo pogledati stvar naslednji dan, ko velikokrat ne izgleda več tako grozna.

Imaš poleg matematike še kakšno strast?

Poleg matematike me navdušujejo tudi nekatere druge naravoslovne vede. Tukaj bi morda izpostavila fiziko in astronomijo. Uživam pa tudi v reševanju raznih logičnih ugank, sestavljanju sestavljank in branju kakšne dobre knjige.

Kje se vidiš čez pet, deset let?

Zaenkrat o prihodnosti še nisem veliko razmišljala, je pa ena od verjetnejših možnosti seveda študij matematike in nato nadaljevanje v tej smeri.

Katarina, hvala, da si nam namenila nekaj svojega časa. Veliko uspehov ti želimo še naprej.

Ana Rojko,
Luka Urban Kitek

Eva Babič

Uspešna sezona za naše »račke«

Ultimate frizbi? Kaj je to?

Ultimate frizbi je ekipni šport, ki se igra na prostem ali v dvorani, na igrišču velikosti 100 m x 37 m. Na obeh koncih pravokotnika sta končni coni. Na igrišču je hkrati sedem članov vsake ekipe, igra pa se lahko v treh divizijah, in sicer ženski, moški in mešani. Ekipa poskuša s podajanjem spraviti disk do nasprotnikove končne cone, ga tam ujeti in tako dobiti točko. Povsem preprosto.

Posebnost tega športa je športni duh oziroma Spirit of the Game. Ultimate se igra brez sodnikov, vse konflikte igralci rešimo sami. S tem se spodbujata poštena igra in spoštovanje med igralci. Po koncu tekme vsaka ekipa s posebnimi obrazci oceni športni duh nasprotne ekipe. Vse ocene se na koncu turnirja seštejejo, ekipa z najvišjim številom točk pa dobi posebno nagrado za športni duh.

Treningi so v šolski telovadnici, in sicer dvakrat na teden. Vabljeni!

Pretekla sezona je bila za naše »frizbijaše«, ekipo Rubber Duckies, zelo uspešna. Zaradi covida-19 žal ni bilo organiziranih pretirano veliko turnirjev, k sreči pa smo uspeli izpeljati državna prvenstva in postali štirikratni državni prvaki.

11. in 12. septembra je na nogometnem igrišču na Spodnji Polskavi potekalo državno prvenstvo v mešani, ženski in moški kategoriji.

V soboto so se izvedle tekme mešane kategorije. Na vseh tekmah smo ostali neporaženi. Igrali smo proti ekipam Nuclear Discs (13 : 6), Cosmo Men (11 : 5), Ptujska Legija (12 : 6) in Frizmi (15 : 4). Na slednji smo zmagali z največjo razliko na turnirju. V finalu smo ponovno igrali proti ekipi Nuclear Discs in priredili pravi spektakel. Po več kot šestdesetih minutah izenačene igre, ko nobena ekipa ni imela več kot točko prednosti, smo z odločilno točko

(končni rezultat 10 : 9) še tretjič zapored postali državni prvaki v mešani kategoriji.

Časa za slavje pa ni bilo veliko, že naslednji dan so nas čakale nove preizkušnje. Naši »racmani« so v tudi v moški kategoriji ostali neporaženi. V skupinskem delu so premagali ekipe Nuclear Discs (11 : 6), Cosmo Men (15 : 6) in Ptujska Legija (11 : 10). V finalu so se, tako kot dan poprej, pomerili z ekipo Nuclear Discs in zanesljivo osvojili naslov državnih prvakov s končnim rezultatom 11 : 6.

V nedeljo sta potekali tudi tekmi v ženski kategoriji. »Račke« smo se pomerile z ekipo Cosmo Women in v odločilni tekmi zmagale z dvema točkama razlike (9 : 7).

6. in 7. novembra pa je v Markovcih potekalo dvoransko državno prvenstvo. V soboto so potekale tekme mešane kategorije. Tekmovali smo s kar tremi ekipami. Naša prva ekipa je zmagala vse tekme turnirja, »race« smo tako že drugo leto zapored postale dvoranski državni prvaki v ultimate frizbiju.

V nedeljo, 7. novembra, so potekale tekme moške kategorije. Kljub težki konkurenci so »racmani« prišli do finala, v katerem pa so odločilno vlogo odigrale izkušnje. Borili so se do zadnje sekunde, vendar jim je naposled malo zmanjkalo do še ene zmage. Po napornem dnevu so fantje postali še dvoranski državni podprvaki.

Nestrpno že pričakujemo naslednjo sezono, za katero že pridno treniramo.

Kaja Vidmar

osebni arhiv

Zborovizija 2021

SŠSB brez božično-novoletnega koncerta je kot čokolino brez mleka. Nepredstavljivo! K sreči si nam letos ni bilo treba predstavljati nepredstavljivega. Koncert je konec decembra zaradi trenutne situacije s covidom-19 sicer potekal nekoliko drugače kot prejšnja leta. Pevske točke so bile posnete vnaprej, voditelja Aljaž Ozimič in Domen Hren pa sta v živo povezovala prireditev iz šolske telovadnice. Dijaki smo si prireditev ogledali v matičnih učilnicah, prenos pa so spremljali tudi učenci okoliških osnovnih šol in dijaki naših partnerskih šol iz Belgije, Latvije, Severne Makedonije in Turčije.

Potovali smo skozi zgodovino slovenskih nastopov na tekmovanju za pesem Evrovizije. Prireditev je otvoril naš pevski zbor, in sicer s priredbo pesmi Dan ljubezni, ki jo je leta 1975 na Evroviziji izvedla skupina Pepel in kri. Zbor je spremljala šolska glasbena skupina. Za organizacijo in pripravo prireditve pa so nasploh poskrbeli dijaki SŠSB z mentorji – Gašperjem Kundihom, Aljažem Galunom, Robertom Obrulom, mag. Gregorjem Artnikom in mag. Marjanom Kampušem.

Naša naslednja postojanka na poti zgodovine je bilo leto 1993, z njim pa prvi nastop samostojne Slovenije na Evroviziji. S pesmijo Tih deževen dan nas je zastopal 1x Band. Ob spremljavi šolskega benda sta pesem izvedli Liza Novak in Aneja Lončarič.

Najboljšo uvrstitev v zgodovini, in sicer sedmo mesto, je Sloveniji leta 1995 priborila Darja Švajger. Njeno pesem Prisluhni mi je zapela Liza Novak, seveda ob spremljavi šolskega benda.

Leta 1998 nas je na Evroviziji zastopal Vili Resnik s pesmijo Naj bogovi slišijo. Pesem je ob spremljavi pevskega zbora in šolskega benda izvedla Aneja Lončarič.

V novem tisočletju, in sicer leta 2001, je v Köbenhavnu navdušila Nuša Derenda. Zastopala nas je s pesmijo Ne, ni res, ki so jo na letošnji Zboroviziji izvedli Lana Leskovar, pevski zbor in šolski bend.

Naslednje leto so gledalce presenetile Sestre s sedaj že kultno pesmijo Samo ljubezen. Na Zboroviziji pa so pesmi dale novo preobleko solistke Aneja Lončarič, Liza Novak in Eva

Unterlehner, vsekakor skupaj s pevskim zborom in šolskim bendom.

Cvet z juga je na odru v Helsinkih leta 2007 zapela Alenka Gotar, na Zboroviziji pa je za izvedbo aranžmaja Gašperja Kundiha (profesor je zaslužen tudi za vse ostale napisane priredbe na Zboroviziji!) poskrbel pevski zbor ob spremljavi šolskega benda.

V začetku novega desetletja, torej leta 2012, nas je zastopala Eva Boto. Liza Novak je ob spremljavi pevskega zbora in šolskega benda zapela njeno pesem Verjamem.

Ula Ložar nas je zastopala na otroški Evroviziji leta 2014. Pesem Nisi sam je skupaj s pevskim zborom zapela Eva Unterlehner, za instrumentalni del pa je poskrbel šolski bend.

Lana Leskovar nas je navdušila s svojim vokalom in z igranjem prečne flavte. Zapela in zaigrala je pesem Spet, ki jo je leta 2014, sicer v angleščini, v Köbenhavnu zapela Tinkara Kovač.

Zadnja pesem Zborovizije 2021 je bila Here for You, ki sta jo leta 2015 na Evroviziji izvajala Maraaya. Aneja Lončarič je pela in igrala na violino, spremljal pa jo je šolski bend.

Po ogledu povzetkov vseh nastopov se je začelo glasovanje. Vsi gledalci smo glasovali za svoje najljubše pesmi. Med čakanjem na rezultate pa je potekala razglasitev točk strokovnih žirij. Prek Zooma so se nam v živo javili predstavniki šol, ki so pri ocenjevanju sodelovale, in podelili svoje točke. Zmagovalna je postala točka Aneje Lončarič s pesmijo Here for You.

Poslovili smo se z Johnom Lennonom in skladbo Happy Xmas (War is Over), ki sta jo

osebni arhiv

osebni arhiv

osebni arhiv

osebni arhiv

v živo zapeli Liza Novak in Eva Unterlehner.

Za nami je tako še eno leto, z njim pa še en izjemen božično-novoletni koncert. Vsi, ki si ga še niste ogledali, in vsi tisti, ki bi ga radi videli še enkrat, ste vabljeni k ogledu, posnetek prireditve je namreč objavljen na spletni strani YouTube.

Kaja Vidmar

Člani pevskega zbora:

Tinkara Kolenc, Lori Zafošnik, Larisa Capl, Erika Adam, Larisa Mesarič, Eva Lah, Neja Leskovar, Blaž Brumec, Domen Hren, Eva Unterlehner, Eva Golob, Špela Črešnar, Teja Perko, Lana Mia Cizelj, Anika Auer, Veronika Šela, Nik Obrul, Tjaša Ksenija Rudl, Zala Klančnik, Nina Grobelnik, Neža Dovnik in Julija Firer.

Zasedba šolskega benda:

Nik Horvat, Matjaž Korošec, Domen Vrbek, Eva Golob, Miha Mavsar, Jernej Kosajnč, Andraž Tkavc, Hana Kocet, Miha Bučar, Nik Obrul, Leo Geissler in Luka Rupnik.

Filmski dan

arhiv SŠSB

arhiv SŠSB

V ponedeljek, 20. decembra 2021, je bil na SŠSB tradicionalni filmski dan. Pouka ta dan ni bilo, ogledu filmov so sledile debate in različne delavnice.

Prvi letniki so v ponedeljek pomagali pri snemanju tradicionalnega božično-novoletnega koncerta, v četrtek pa je bil čas za filme. Gimnazijci so si ogledali španski oziroma nemški film, dijaki strokovnih programov pa angleškega. O tematikah, ki so se pojavljale v filmih, so razpravljali med debato.

Dijaki drugih letnikov so si v učilnicah ogledali film Dobra laž, dramo, posneto po resničnih dogodkih. Film pripoveduje zgodbo sudanskih otrok, ki so zaradi vojne izgubili starše in postali begunci. Po ogledu filma so dijaki vsebino filma povezali z aktualnim družbenim dogajanjem ter svetovnim dnevom migrantov, ki ga obeležujemo 18. decembra. Debati je sledila delavnica Amnesty International.

Po dolgem času pa so bistriški kino obiskali dijaki tretjih letnikov. Ogledali so si film Kralj Richard, resnično zgodbo očeta teniških zvezdnic Venus in Serene Williams. Will Smith je v vlogi Richarda Williamsa uprizoril očetovsko pot in zagnanost, da je svojima talentiranima hčerama v svetu tenisa omogočil največ, kar je lahko. Navdihujočemu filmu je v šoli sledila športno obarvana debata, nato pa še izdelovanje filmskih plakatov, risanje in fotografiranje na temo filma.

Dijaki četrtih letnikov strokovnih programov so si ogledali družbenokritični film Medtem ko vas ni bilo. Film je sodobni portret družine, ki po finančnem zlomu leta 2008 nikakor ne pride na zeleno vejo. Ogledu je sledila napeta debata o potrošniški družbi in težavah, ki sodijo zraven. Nato so dijaki na temo filma izdelovali plakate, pisali ocene filma, nastali pa so tudi zelo zanimivi kovinski izdelki iz žice, ki so jih izdelali dijaki metalurškega programa.

Gimnazijci zaključnega letnika so si ogledali angleški film Granada Nights brez podnapisov. Zgodba govori o mladem turistu iz Združenega kraljestva, ki je s strtim srcem obtičal v Granadi. Tam se spoprijatelji s skupino mednarodnih študentov, ki mu pomagajo na poti do odkritja samega sebe. Po koncu so dijaki s profesoricami angleščine in naravno govorko debatirali o mednarodnih izmenjavah. Iz Granade v Španiji pa se je po videoklicu oglasila nekdanja dijakinja Špela Kitak, ki tam na mednarodni izmenjavi Erasmus študira psihologijo. Povedala nam je o svojem načinu življenja, izzivih in dobrih plateh študija v tujini.

Filmski dan je bil popoln uvod v predbožični teden. Filmi so nas obogatili z novim znanjem in pogledom na določene vidike sveta. Razmišljali in debatirali smo o tematikah, o katerih drugače verjetno ne bi, ob tem pa smo nekaj časa namenili lastni ustvarjalnosti. Se že veselimo naslednjega!

Kaja Vidmar

Obiskala nas je Saša Pavček

arhiv SŠSB

arhiv SŠSB

Na Srednji šoli Slovenska Bistrica smo konec preteklega leta v okviru projekta Povabimo besedo, ki ga financira Društvo slovenskih pisateljev, in v okviru ITS gostili gospo Sašo Pavček. Dogodek smo organizirali gimnazijci tretjega letnika. Pogovor z umetnico je spretno vodila dijakinja 3. b-oddelka Kaja Vidmar.

Diplomirana dramska in filmska igralka, pesnica, esejistka in dramatičarka, včasih tudi redna profesorica na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo – vse to in še več je gospa Saša Pavček. Sama pravi, da ne more izpostaviti ene dejavnosti, saj se vsi poklici pri njenem delu prepletajo. Je pa povedala, da je najraje na odru in da je to med epidemijo novega koronavirusa, še posebej v času zaprtja, kar precej pogrešala. Ko ugasnejo odrske luči, je zelo rada v miru, v harmoniji doma, rada ima naravo, družino, živali, rastline, dobre prijatelje, rada kuha za druge in uživa, če se pri njej dobro počutijo.

Gospa Saša Pavček nam je razkrila, kako je začela svojo kariero na AGRFT in kako sta nanjo vplivala njena oče in brat. Govorili smo o njenih prvih in tudi najbolj znanih vlogah v predstavah Antigona, Hamlet, Tartuffe, Krst pri Savici. Povedala nam je, kako se pripravlja na svoje vloge in kako se sooča s tremo, ter nam zaupala nasvet ali dva. Govorili smo tudi o pomenu branja, pri čemer je dejala, da se nam za obstoj knjige ni treba bati.

arhiv SŠSB

Je tudi pesnica, ki je pred kratkim izdala novo pesniško zbirko Zastali čas, ki jo lahko beremo kot njen življenjepis. Iris Motaln in Vid Šteinfelser iz 3. b sta jo presenetila z recitiranjem njenih pesmi iz zbirk Obleci me v poljub, Zastali čas in Meni je lep ta svet, v kateri so zbrane tudi pesmi njenega brata in očeta. V njih je, kot je povedala sama, zelo uživala.

Pogovor se je začel in končal z glasbenim nastopom našega šolskega benda, sama pa bom zaključila z besedami gospe Saše Pavček: »Zaljubite se v življenje in življenje se bo zaljubilo v vas!«

Ana Rojko

arhiv ŠŠSB

Končno spet izmenjava!

V okviru projekta ERASMUS+ z naslovom Spremenimo svet z obnovljivo energijo smo v prvem tednu decembra gostili dijake s Poljske, iz Latvije, Turčije in Severne Makedonije.

V ponedeljek smo tujim dijakom in profesorjem najprej zaželeli dobrodošlico, jim razkazali šolo in mesto. Nato smo se zapeljali na Tri Kralje in se sprehodili do Črnega jezera. Nad snegom smo bili navdušeni vsi, še posebej pa naši gostje. Skupaj smo se kepali in se začeli res dobro spoznavati. Po večerji v hotelu Jakec smo se preizkusili v bovlingu.

Naslednji dan smo se dobili v šoli, kjer smo najprej spoznavali šole in šolske sisteme držav partneric. Popoldne pa smo se na delavnicah učili o obnovljivi energiji, upravljanju z odpadki in programih za varčevanje z energijo. Po obsežnih delavnicah smo se sprehodili na večerjo v Burger plac.

V sredo so naši gostje obiskali Saubermacher, center za reciklažo in upravljanje z odpadki. Po vodenem ogledu so se sprehodili po Ptuju, nato pa so obiskali še Maribor.

V četrtek smo načrtovali ekskurzijo v Ljubljano. Močno sneženje pa nam je skoraj povsem prekrižalo načrte. V telovadnici smo igrali košarko, odbojko in namizni tenis ter čakali na novice. Ob desetih smo se na srečo že vozili proti naši prestolnici. Tam smo se najprej z gondolo povzpeli na Ljubljanski grad in si ga z vodičem ogledali. Bilo je zelo zanimivo. Ko smo hodili po gradu, so nas na več mestih presenetili igralci, ki so nam pokazali, kako je včasih potekalo življenje na dvoru. Po koncu ogleda smo se sprehodili do Prešernovega trga in imeli tudi nekaj prostega časa za samostojen ogled praznične Ljubljane.

Zadnji dan izmenjave smo preživeli v šoli, skupaj smo reciklirali že uporabljeni material in izdelovali nove, uporabne izdelke, med drugim lončke za pisala. Po odmoru za čaj in kavo je potekala podelitev certifikatov za sodelovanje pri projektu, nato pa smo se že objemali v slovo.

Izmenjava je bila nepozabna izkušnja, naučili smo se veliko novega, tako o virih energije in odpadkih kot tudi o tujih kulturah. Zelo zabavno je bilo spoznati toliko novih ljudi, prijateljev, in z njimi piliti svoje znanje angleščine.

Nika Petrič, Kaja Vidmar

arhiv ŠŠSB

Razstava v Graslovem stolpu

Graslov stolp je del nekdanjega obzidja Slovenske Bistrice. Slovenska Bistrica je namreč mesto, ki je dobilo vse mestne pravice leta 1339. Iz pisnih virov pa vemo, da je imelo mesto svoje obzidje, jarek in več obrambnih stolpov. Včasih je imel Graslov stolp vlogo žitnega in kasneje smodniškega stolpa, danes pa je namenjen predvsem razstavam.

V Graslovem stolpu trenutno poteka razstava o Rudolfu Maistru, ki jo je pripravil gospod Obrul v sodelovanju z mariborskim muzejem. V ospredju razstave je Rudolf Maister, slovenski pesnik, general in borec za severno mejo.

Otvoritev razstave je potekala 23. novembra, ko Slovenci praznujemo dan Rudolfa Maistra. Na ta dan je leta 1918 Maister s svojo vojsko razorožil nemško varnostno stražo in tako k Sloveniji priključil velik del slovenskega narodnostnega in govornega območja Štajerske in Koroške.

Na dan otvoritve so se našim dijakom pridružili tudi dijaki iz tujine, ki so našo šolo obiskali v okviru projekta Erasmus+. Razstave so se udeležili dijaki in profesorji s Poljske, iz Latvije, Severne Makedonije ter Turčije. Na otvoritvi so dijakinja in dijaka Srednje šole Slovenska Bistrica – Asija Brumec, Jon Luka Obrul in Filip Lozinšek – predstavili življenje in dosežke Rudolfa Maistra. Po predstavitvi so si dijaki in profesorji iz tujine lahko ogledali razstavo.

Luka Urban Kitek

Na natečaju bistriške knjižnice nagrajeni naši dijakinji

Čez potok skače, kjer je most je bil naslov nagradnega natečaja in je hkrati tudi naslov zbornika, v katerem so objavljena vsa prispela literarna dela. Avtorji so bili razvrščeni v šest kategorij. Mladi avtorji, stari med 14 in 18 let, so se predstavili v dveh kategorijah, odrasli pa v štirih.

Število prispelih besedil je organizacijsko ekipo prijetno presenetilo, zbornik ima namreč kar 238 strani, saj je sodelovalo kar 95 posameznikov.

Štiričlanska žirija je imela vse prej kot lahko delo. Zmagovalci pa so: Kaja Vidmar iz 3. b z zgodbo Vse, kar vidim (v kategoriji mladih avtorjev zgodb za otroke in mladino), Ana Kumperger s pesmijo Ribarjenje (pesmi mladih avtorjev za otroke in mladino), Špela Svenšek s Pravljico za mravljice (zgodbe odraslih za otroke in mladino), ki je po mnenju žirije tudi najboljše med vsemi besedili. Dušica Kores s Sosedsko pomočjo in Janez Ülen z Žepno matematiko sta si delila prvo mesto v kategoriji zgodb odraslih avtorjev za odrasle, Noče Alenke Kokalj je najboljša pesem odraslih za otroke in mladino, Lana Prosenak iz 4. a pa je napisala najboljšo pesem za odrasle z naslovom Metamorfoza v nič.

Na natečaju je sodelovalo kar nekaj naših dijakinj in dijakov. Hvala vsem mentorjem, da ste dijake nagovorili, besedila pregledali in poslali v knjižnico.

V ponedeljek, 15. novembra, je bil uradni zaključek natečaja z dogodkom v dvorani Kina Slovenska Bistrica, kjer so razglasili zmagovalce in prebrali odlomke zmagovalnih besedil, obiskovalce pa je nasmejal vedno sveži Tone Partljič z zgodbo o svojih literarnih začetkih.

Organizatorji so bili s prvim natečajem izjemno zadovoljni, zato lahko kmalu pričakujemo naslednjega. Zbornik z vsemi besedili si lahko izposodite tudi v naši šolski knjižnici.

Prijetno branje vam želim.

Alenka Ajd Bratkovič

Artem Podrez / Pexels

Izbereš svoje ali tuje življenje?

Lana Prosenak je dijakinja četrtega letnika na SŠSB. Lani je napisala esej za dijaško Gosarjevo nagrado 2021 z naslovom Izbereš svoje ali tuje življenje?, s katerim je dosegla prvo mesto v državi. Z Lano sem se pogovarjala o influencerjih.

Lana, pozdravljena. Napisala si esej o influencerjih. Kaj te je navdihnilo, da si se odločila za sodelovanje na natečaju?

Čeprav v svet družbenih medijev zelo redko vstopam, sem se odločila za pisanje tega eseja, ker je to tema, o kateri sem želela podati svoj razmislek, saj postaja vpliv influencerjev na družbo vedno bolj zaskrbljujoč.

V svojem zapisu si izpostavila negativen vpliv, ki ga imajo influencerji na ljudi. Kaj je po tvojem mnenju razlog, da influencerje tako spremljamo, zakaj postanejo prepoznavni, zakaj jim ljudje sledijo?

Danes je vedno bolj občutna praznina med ljudmi in znotraj nas, ki jo poskušamo zapolniti s spremljanjem blišča tujih življenj, čeprav to nima prav dolgega učinka. Poleg tega želimo biti s svojim sledenjem drugim tudi del nečesa večjega, kot so zgolj naša »navadna« življenja, in ni preprostejšega načina za dosego tega, kakor da za nekaj časa izklopimo resnični svet in se priklopimo na tistega znotraj naših naprav, ki je veliko vabljivejši od puste realnosti. Način življenja influencerjev skušamo projicirati nase in s tem doseči občutek pripadnosti, a vse to temelji na zlaganosti. Neredko pa se ljudje zatečejo k opazovanju slavnih, da bi spoznali skrivnost kako uspeti, zato posnemajo zvezdnike, ki so takšni, kakršni želijo biti tudi sami, misleč, da bodo tako dosegli uspeh.

Ali meniš, da je glavni motiv oseb, ki na spletu delijo svoje navidezno popolno življenje, zaslužek?

Najverjetneje res, pogosto pa veliko motivacijo predstavlja tudi želja po tem, da bi bili videni in občudovani, saj jim sledilci dajejo občutek pomembnosti v svetu, hkrati pa z všečki dobijo tudi potrditev svoje dejavnosti ter podobe.

Vemo, da influencerji služijo z različnimi sodelovanji s podjetji. Izdelke teh podjetij promovirajo na svoji platformi in prepričujejo sledilce, naj jih kupijo. Se ti zdi, da večina influencerjev oglaša tudi stvari, za nakup katerih se sami ne bi odločili?

Verjetno je prvi dejavnik pri odločanju za oglaševanje dobiček, sam izdelek in njegova kakovost pa je zanje drugotnega pomena, zato se prav gotovo pogosto dogodi, da nad izdelkom v resnici niso tako navdušeni, kot izjavljajo v svojih objavah.

Je po tvojem mnenju v primeru promoviranja osebe, ki jo spremljaš, in posledičnega nakupa slabega izdelka krivda na strani influencerja ali kupca?

Do tega pripelje več dejavnikov, hkrati pa je tudi odvisno od posameznega primera, zato menim, da iskanje enega krivca ni niti mogoče niti zares primerno.

Sama si kot slab vpliv izpostavila bolj občutek, ki ga lahko navidezno popolno življenje nekoga drugega pusti gledalcu. Na spletu vsak deli del sebe, ki mu je všeč,

čeprav to ni njegova celota. Se po tvojem mnenju tega zaveda večina ali premalo ljudi? Zakaj?

K sreči se ljudi o tem vedno bolj izobražuje in osvešča, a se mi zdi, da nekako pozabljamo na to, kadar se potopimo v brskanje po spletu. Še posebej ranljivi so otroci, ki se pomena družbenih medijev še ne zavedajo dovolj dobro, in mladostniki, ki zaradi obremenjenosti z iskanjem identitete pod vplivom drugih hitro začnejo dvomiti o sebi.

Si mišljenja, da imajo lahko 'popolne objave' negativen vpliv tudi na ljudi, ki se zavedajo, da na internetu ni vse enako kot v realnem življenju? Zakaj?

Prav gotovo je vpliv manjši, toda podobe vendarle ostanejo nekje v spominu in tako še vedno lahko vplivajo na nas – morda ne tako močno na zavestni ravni, pač pa na nezavedni.

Na internetu lahko vsak reče, kar želi. Kot si omenila sama, ljudje osebi s platformo pogosto zaupajo bolj kot kateremu zanesljivemu viru. Se ti zdi, da se z večanjem števila influencerjev veča tudi število lažnih informacij in zaupanje vanje?

Vsekakor, saj lahko na družbenih omrežjih kdor koli razpravlja o čemer koli hoče – tudi ljudje, ki na določenem področju sploh niso dovolj izobraženi in se v izbrano tematiko ne poglobijo. Danes je žal pomembneje, da dosežeš popularnost, kakor da imaš prav, in do slave na družbenih omrežjih se z resnico le stežka dokoplješ, saj ta redko prinese toliko klikov in všečkov, ki predstavljajo merilo uspeha. Sledilci nato kmalu obtičijo v informacijskem mehurčku, ustvarjenem zanje, in ne vidijo več izven njegovih okvirjev, zato so izpostavljeni le še informacijam, ki podpirajo njihova mnenja, zaradi česar so vanje vedno bolj prepričani. To ima poguben vpliv še posebej v današnjih razmerah, ko zaradi raznih pametovanj o zdravstvu ljudje navsezadnje tudi izgubljajo življenja.

Ali meniš, da imajo lahko influencerji tudi pozitiven vpliv? Kakšen? Kako?

Vpliv je močno odvisen od vsakega posameznika, toda pri večini žal izstopa negativna stran. Obstajajo pa seveda tudi takšni, ki se trudijo širiti pozitivna sporočila, spodbujati ljudi k solidarnosti in poudarjajo pomen človeškosti, a se bojim, da so prej izjema kot pravilo. Večjo korist kot sledilcu lahko prinesejo kakšnemu drugemu področju – z oglaševanjem lahko pomagajo manjšim lokalnim podjetjem in s tem spodbujajo njihov razvoj.

Kakšen je po tvojem mnenju dober influencer? Mogoče primer le-tega?

Takšen, ki se trudi doseči pozitivno spremembo med ljudmi in vnesti mednje občutek povezanosti. Toda pri iskanju ljudi, ki jim dopuščamo, da imajo na nas vpliv, bi se vendarle oddaljila od klasičnih influencerjev, ki jih imamo navadno v mislih, kadar govorimo o tej tematiki. Prepričana sem namreč, da smo obkroženi z navdihujočimi ljudmi, ki predstavljajo veliko primernejši zgled, najdemo pa jih lahko še kje drugje, tudi v književnosti navsezadnje, kjer nevarnost informacijskega mehurčka ni tako prežeča.

Hvala za sodelovanje in čestitke za uspeh!

Hvala!

Iza Pučnik

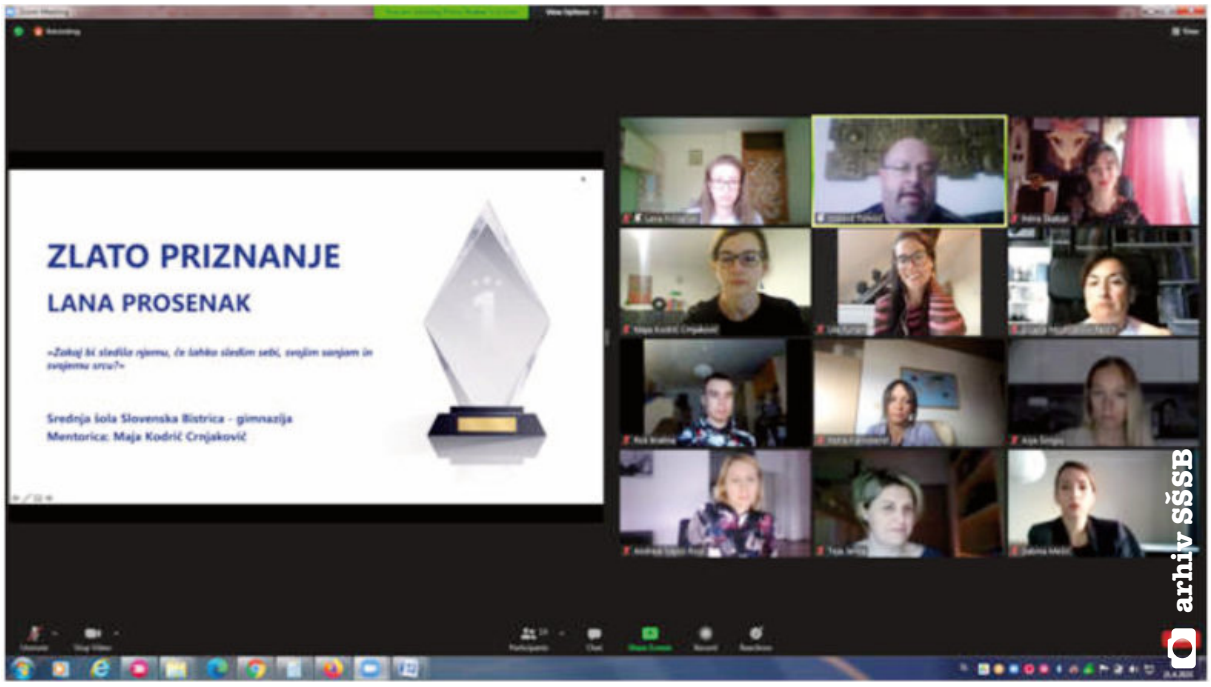

arhiv ŠŠSB

arhiv SŠSB

Pisma zaljubljenih

V drugi polovici lanskega leta je potekal 10. natečaj za najboljše ljubezensko pismo v državi. Natečaj je bil razdeljen na dva dela: pisma za osnovnošolce in pisma za srednješolce. Na natečaju so sodelovali dijaki in osnovnošolci od 6. do 9. razreda. Pismo je lahko napisano z računalnikom ali na kakršen koli list papirja, s kakršnimi koli barvnimi dodatki, ki jih avtor izbere in doda sam. Pisma naj bi obsegala najmanj 800 in največ 3.000 znakov. Vsebinsko bi naj bila besedila povezana z ljubeznijo do miru, odnosom do njega, časovno pa vpeta v preteklost, sodobnost ali prihodnost.

Glavni kriteriji pri ocenjevanju so bili: izvirnost besedila, prvoosebni pripovedovalec, bogastvo besedišča, doživljanje osebe, ki piše, in sama celovitost besedila. Za najboljša tri ljubezenska pisma pa so nagrajenci dobili posebna priznanja, pokale, knjižne nagrade in darilo, ki prinaša mir. Natečaj, na katerem naši dijaki v zadnjih letih sodelujejo izjemno uspešno, razpisuje KD Josipine Turnograjske v sodelovanju z Občino Preddvor in Zavodom za turizem Preddvor.

Tema, o kateri so morali dijaki pisati pismo, je bila Ljubezen (do) miru. Med dvainpetdesetimi srednješolskimi pismi so naši dijaki osvojili tretje, osmo in deveto mesto. Čestitamo Juliji Fridrih iz 4. b za osvojeno tretje mesto, Iris Motaln za osmo in Dejanu Gavriću za deveto mesto.

Iz utemeljitve strokovne komisije, ki so jo sestavljale Sabina Burkeljca, prof. slovenščine in dipl. bibliotekarka, Petra Hudnik, prof. slovenščine, Neža Cerinšek, študentka tretjega letnika slovenistike na ljubljanski Filozofski fakulteti, in dr. Mira Delavec Touhami, prof. slovenščine in zgodovine, prepisujemo ...

»Julijino pismo, ki ima uvod (morda kot začetek romana), je napisano vešče, tekoče in se lepo vklaplja v celoto s pismom. Je osemnajstletnica, ki vidi in sliši in se zaveda, kaj pomeni mir. Julija ve, da težimo k izviru miru in da ga ne moremo imeti le zase in ga hkrati zaužiti v njegovi polnosti. Njene besede opominjajo bralca, da se je vredno potruditi in najti pot do miru. Besedilo je zanimivo in neklišejsko.«

Z našimi pisci ljubezenskih pisem sva se na kratko tudi pogovorili. Uživajte ob branju!

Jerneja Vavdi,
Špela Črešnar

Pogovor z Julijo Fridrih

Najprej iskrene čestitke za izvrstno tretje mesto na natečaju. Zakaj si se odločila za ta natečaj? Kaj te je navdihnilo za takšen esej?

Kot prvo mi je veliko motivacije za sodelovanje zagotovo dal lanski natečaj, ki je bil res dobra iztočnica in mi je za letos postavil še večji izziv. Po drugi strani pa sem se za sodelovanje odločila predvsem iz zabave, ki mi jo predstavlja pisanje.

Kar se tiče navdiha pa še sama ne vem, kje sem ga pravzaprav dobila. Enostavno sem poskusila združiti vse asociacije, ki sem jih dobila ob branju naslova, pri čemer je bila glavna asociacija vlaka. Zdelo se mi je, da bom na ta način lahko besedilo lepo povezala v celoto in hkrati povedala še zgodbo v zgodbi, kar mi je na koncu tudi uspelo.

V svojem pismu govoriš o notranjem miru, ki ga nam primanjkuje. Kaj bi po tvojem mnenju prineslo notranji mir ljudem?

Kljub temu da je to dokaj splošno vprašanje in je odgovor v veliki večini odvisen od vsakega posameznika posebej, bi rekla, da se mi zdi ključnega pomena za notranji mir sprejemanje samega sebe. Predvsem zavedanje o lastnih prednostih in pomanjkljivostih in kako te sposobnosti v danem trenutku najbolje izkoristiti. Mislim, da bi to zavedanje marsikomu prineslo tisti notranji mir, ki nam ljudem manjka, hkrati pa bi lažje živeli sami s sabo.

V svetu, ki je poln idealov, a hkrati poln ljudi, ki delajo napake, se še vedno najdejo tisti, ki iščejo popolnost ... To zahtevamo od drugih in smo pri tem hinavci, saj od drugih pričakujemo, kar sami nismo. Kaj misliš, zakaj ljudje vsak dan stremimo k popolnosti in se trudimo dosegati ideale, ki niso realni?

Sama vidim velik razlog za to stremenje k popolnosti v našem prepričanju, da je uspehe vedno bolje deliti, medtem ko naše neuspehe in spodrsljaje raje pustimo tam nekje v ozadju. Vse to se nekako povezuje s socialnimi omrežji, ki so zadnje čase vedno bolj prisotna v našem vsakdanu. S tem, ko prikazujemo naš popoln dan, popolno življenje, popolne prijatelje ... vsak zase ustvarjamo popolno družbo. In posledično neke ideale, za katere nimamo več občutka, kdaj nehajo biti realni.

Omenila si tudi, da ljudje tri četrt življenja porabimo za iskanje samega sebe. Meniš, da gre življenje mimo nas, ker se preveč osredotočamo na materialne stvari ali tudi sami nase?

Delček življenja zagotovo. Če že ne drugega ... so drobne malenkosti tiste, ki nam zaradi prevelike osredotočenosti uidejo. In včasih so ravno tiste malenkosti najlepši deli našega življenja, tako da se kdaj pa kdaj splača za trenutek ustaviti in pogledati okoli sebe, da nam ne uide preveč stvari – trenutkov.

Maria Tyutina / Pexels

Pogovor z Iris Motaln

Iris, iskrene čestitke za osvojeno 8. mesto, kar je zelo dober dosežek. Zakaj si se odločila sodelovati na tem natečaju in kaj te je navdušilo za pisanje pisem?

Za sodelovanje na natečaju sem se odločila zaradi pobude profesorice Vesne Sever, želela sem sodelovati, saj me pisanje veseli. Sicer pisem ne pišem pogosto, morda me je ravno to najbolj navdušilo, saj je to rahlo zastarel način sporazumevanja med ljudmi. Torej pismo običajno napišeš nekomu, ko mu želiš nekaj sporočiti ... Tudi jaz sem to počela, ko sem miru sporočala, da je na svetu še kako potreben.

Pismo si napisala ročno na papir in z raznimi barvami. Zakaj si izbrala ravno takšen slog pisanja?

Nisem želela še enega elektronskega pisma, želela sem nekaj posebnega, da bi bilo moje pismo drugačno od drugih. Prav tako se mi zdi, da nas je ta čas, ko smo komaj še v stiku izven zaslonov, precej oddaljil med sabo, in zato sem želela napisati pismo na papir, kot so to počeli nekoč. Barvna pisala sem uporabila, da bi bilo pismo videti bolj privlačno.

Prav tako si pismo zapisala v vezanem oziroma rimanem besedilu. Zakaj ravno tako?

Pismo sem zapisala v rimah, saj obožujem pisanje poezije. Zdelo se mi je, da se lahko tako najbolj približam sebi, da bo tako pismo bolj v mojem stilu, bolj podobno meni. Rekla bom, da sem ena izmed tistih, ki rim preprosto ne morejo izpustiti iz svojega umetniškega ustvarjanja.

Ali se boš v prihodnje udeležila še kakšnega tekmovanja ali natečaja?

Seveda, udeležila sem se že mnogih natečajev, predvsem s svojo poezijo, in s tem imam namen nadaljevati. Številni natečaji so samo plusi.

Pixabay / Pexels

Pogovor z Dejanom Gavrićem

Tudi tebi čestitke za odličen uspeh na natečaju. Sam praviš, da tvoje pismo nima rdeče niti. Vendar je vseeno povezano v zanimivo celoto. Ti je bila tema letošnjega natečaja blizu?

Najlepša hvala! Če sem popolnoma iskren, je moj odgovor »ne«. Zdi se mi, da nisem popolnoma razumel teme miru, saj ni nekaj, s čimer se pogosto soočam oziroma vsaj zavestno ne. Pisanja sem se lotil precej preprosto, nekako po principu – kar bo, pač bo – in samo sedel pred listom papirja ter pustil pisalu opraviti delo. Od tukaj tudi ta moj primanjkljaj rdeče niti. Celota je bila na koncu res zanimiva (kanček sreče nikoli ni škodil!), vendar vam še zdaj ne bi znal odgovoriti, o čem konkretno sem pisal. Mislim, da ta nekakšen »overload« informacij najbolje opiše mene in način, kako se spoprijemam z izzivi.

Res je ironično, da se vojne ne končajo z orožjem, temveč z listom papirja. Zakaj meniš, da si ljudje ne želimo oz. ne znamo privoščiti miru? Se ti zdi, da smo ga sposobni sprejeti in ga dajati?

Po mojem si ljudje ne želimo/znamo privoščiti miru, ker nimamo izdelane ideje, kaj to za nas je. Resda moram tukaj odmisliti vojne, kot piše zgoraj, ampak nek splošni vtis, ki sem ga pobral do sedaj od družbe, je, da ne vemo, kaj si želimo, in da so predstave o npr. miru popačene ali nedoločene. Menim, da smo vsi sposobni in tudi dobri v »dajanju« miru, saj se vsak trudi izboljšati življenje ljudem, ki jih ima rad, hkrati pa tega miru ne znamo sprejeti, saj ga nismo vajeni. Primerjava je sicer malce sprta z logiko, ampak nekako tako bi jaz povzel svoje razumevanje tega.

Po tvojem mnenju ... Česa ljudem dandanes primanjkuje? Ali imamo radi le idejo o miru ali ga dejansko potrebujemo?

Težko rečem, kaj nam kot celoti danes primanjkuje, saj je, kot sem omenil zgoraj, moje mnenje usmerjeno proti temu, da ima vsak svoje lastne želje in potrebščine, ki si jih želi za boljše življenje. Govorjeno z malce humorja je tu pa tam v redu imeti kakšno človekovo pravico ali pa volilno pravico, če pa se v temo še bolj poglobimo, se ta razširi na sedem milijard delcev in tam en posameznik težko ugane, kaj si želijo ostali. Mir definitivno vsi potrebujemo, ampak ideja o njem je po mojem tista, ki nas najbolj motivira in razveseli. To pa zato, ker si idejo lahko izoblikujemo v trenutku in dosežemo neko kratkotrajno stanje evforije, medtem ko je doseganje miru (spet odvisno od posameznika) malce težji postopek, za katerega ne moremo reči, da bo uspel.

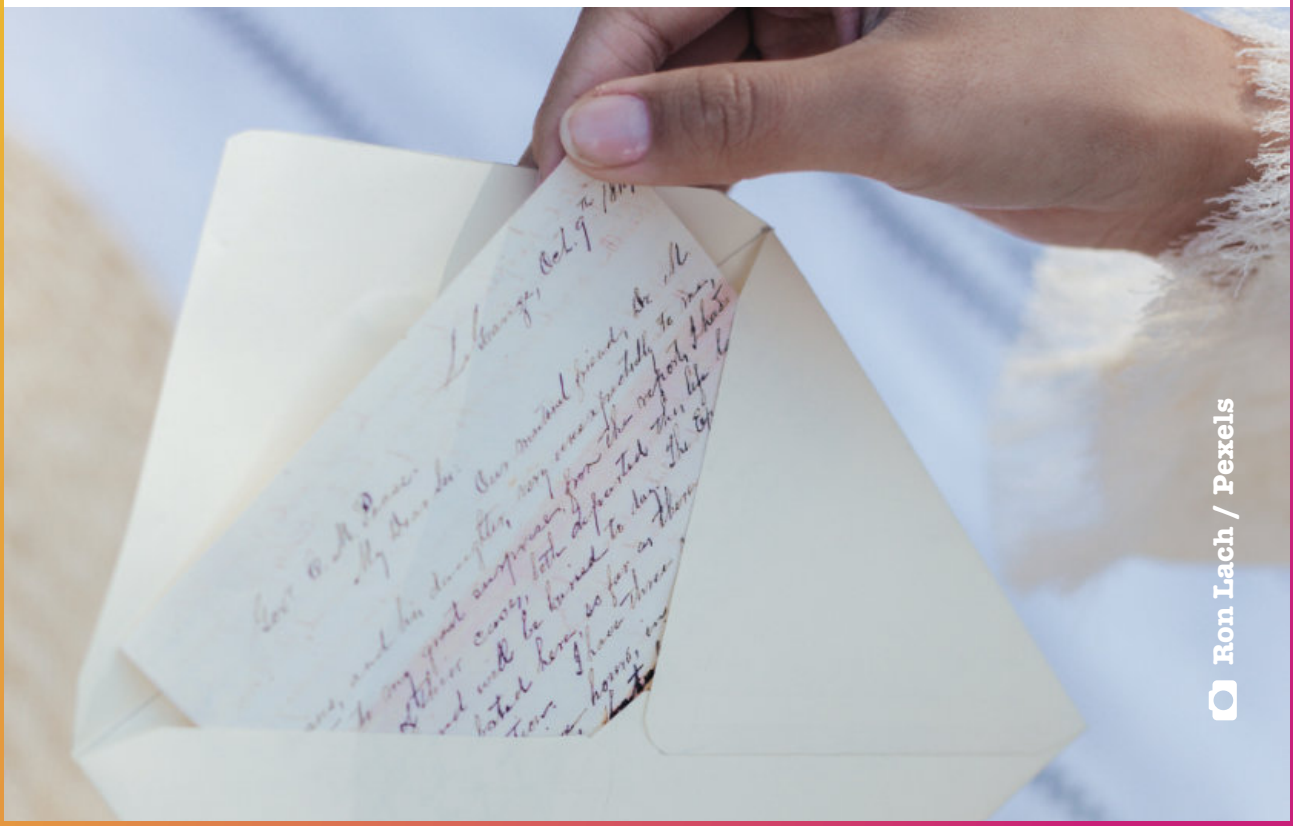

Ron Lach / Pexels

Nagrajena pisma

Vsem nagrajencem se zahvaljujemo za sodelovanje in jim še enkrat čestitamo za njihov uspeh. Prilagava pa tudi njihova pisma in toplo priporočava, da si jih preberete.

Jerneja Vavdi,
Špela Črešnar

Pismo Julije Fridrih

Star, zarjavel in okoren kazalec se je le s težavo premaknil, ko je ura na železniški postaji odbila enajst. Vonj po hrani iz prodajnih avtomatov in prepotenih ljudi se je dodobra zlil s svetlobnimi signali, z utripajočimi lučmi in zvočnimi pozivi, ki so privabljali potnike na postajo; s prihajajočimi in z odhajajočimi vlaki, s kašljanjem, smehom ter venomer glasnejšimi pogovori ljudi ... Celotna jesenska idila se je spremenila v hrup in kaos neznanih obrazov, tujih ljudi.

Umazana plastična vrata so se odprla in vonj po cigaretah je preplavil prostor. Negotovo sem stopila v prvi vagon in zagledala enega samega potnika – moškega, ki je ležal na plastični klopi, njegove plasti raztrganih oblačil pa so se dotikale mokrih tal, kjer je na koščke raztrgan ležal včerajšnji časopis. Prazna steklenica se je stiskala v njegovo umazano pest in ob pogledu na ta prizor mi je postalo nelagodno. Mislim, da bom raje počakala naslednji vlak ...

Vlak je odpeljal. Minila je dobra ura in drugega vlaka ni bilo. Prej hrupna postaja, kjer so se prerivali neznani obrazi, je zdaj samevala. Zvočni pozivi so utihnili, vlaki niso več vozili in zaradi čakanja na boljši vlak (boljšo priložnost) sem izgubila tudi tisto malo manj ugodno. Nevede me je objel občutek nemira in samo ena oseba je bila tista, h kateri sem lahko obrnila po pomoč ...

Dragi Mir,

mislim, da se še ne poznava. Čeprav se mi zdi, da bi lahko bila že stara znanca. Srečala sva se že, vendar le za trenutek, le bežno. Kdaj bo nova priložnost, ne vem. A če se nikoli več ne srečava, imam zate eno samo prošnjo. Brez skrbi, ne bom te prosila, da preprečiš vojno, uničiš orožje ali odpraviš svetovno lakoto, da bo ljudem na svetu lepše, ker vem, da to ni v moči enega samega posameznika, pa tudi vem, da ljudi v času, v katerem živimo, ne moreš osrečiti na ta način. Začneva lahko s čim preprostejšim, a učinkovitejšim. Na primer s posameznikom. Ta je v primerjavi z družbo nebogljeno bitje, za katerega bi lahko rekla, da tri četrtine življenja porabi z iskanjem samega sebe. Pa se kdaj najde? Mislim, da je to tema za kdaj drugič. Od nekdaj smo mir iskali po svetu in si ga za svet želeli, pozabili pa smo ga iskati sami pri sebi. Malo ljudi namreč živi v miru. Notranji mir je tisti, ki jim je tuj. Živimo v sedanjosti, medtem ko so naše misli pogosto ujete v krog obžalovanj, preteklih dogodkov in nerazrešenih sporov, zaradi česar ne moremo izkoristiti tistega, kar nam je dano, in vedno hrepenimo po nečem večjem. Ne zavedamo se, da so stvari, ki so nam samoumevne, sanje nekoga drugega. In kar je ena največjih napak, ki jo človek lahko naredi – stvari pogosto začnemo ceniti šele takrat, ko jih izgubimo. Prva beseda, ki mi pade na pamet in s katero bi lahko opisala pretekli dve leti, je kaos. In res, življenje v današnjih razmerah je zagotovo kaotično. Stara sem osemnajst let in vem, da bi marsikdo ob tej priložnosti rekel: »Kaj pa ona ve. Saj ne ve niti, kaj je to pravo življenje.« Ne vem za druge, poznam pa svojega. In biti najstnik v današnjih časih je vse prej kot enostavno. Pritiski javnosti, družbe in posameznikov, zamujene priložnosti, sprejemanje odločitev, ki naj bi bile po vrhu vsega še pravilne, in hkrati izpolnjevanje pričakovanj (če imaš srečo, svojih). Vse to človeka naredi prej anksioznega kot pa mirnega. Od tu naprej pa se vse samo še stopnjuje. Pojavlja se vse več notranjih konfliktov in do časa, ko vstopimo v zrelo obdobje, se v nas odvija takšen kaos, da ne moremo pričakovati, da bomo lahko širili mir med ostale ljudi. Ne moremo reševati svetovnih konfliktov, če ne moremo rešiti niti svojega, in ne moremo pomagati drugim, da bi živeli v miru, če nismo zmožni najprej pomagati sebi.

Edini smo, ki se ne zavedamo ali pa se ne želimo sprijazniti, da popolnega sveta ne moremo ustvariti, saj ne obstaja. Ne glede na to, v katerem obdobju živimo, vedno naletimo na stvari, ki se jim želimo upreti, pred njimi zbežati in se skriti. Mladost žrtvujemo za ustvarjanje pravljičnega sveta, da ga lahko v starejših letih gledamo propadati, ko snamemo rožnata očala

mladostnih ambicij, sanj in želja ter nam ostane samo še čakanje na konec. Ker vidimo težavo, vendar ne poiščemo njenega izvora. Mir iščemo v družbi, čeprav bi ga morali pri posamezniku. In ga marsikje po svetu jemljemo preveč samoumevno. Čeprav sem hvaležna, da lahko zaspim brez strahu pred tem, da bo ta večer mogoče moj zadnji in da se moje oči jutri ne bodo več hotele odpreti, vem, da marsikje tega privilegija nimajo. Resnično upam, da bomo skupaj lahko to omogočili vsem. Ne glede na starost, politično prepričanje, raso ali spolno umerjenost.

Ljudje smo narejeni, da cenimo stvari, da cenimo ljudi ... Opažam pa, da to prevečkrat storimo, ko to izgubimo – ko naš vlak odpelje. Vse življenje čakamo na pravi vlak, ki bo najlepši, najpopolnejši, s katerim bo pot najbolj mirna ... Ko obraz postane spomin in se dejanje spremeni v nezapisano zgodbo, ki bo počasi zbledela, so vsa naša prizadevanja, pa naj bodo še tako dobronamerna, zaman. Takrat je po navadi že prepozno. Upam, da ne za mir.

Konflikte po navadi rešujemo s konflikti, in če smo kritični, bi lahko rekli, da je tudi mir marsikdaj pridobljen zgrda. Življenje je tako postalo bitka, ki je nismo pričakovali. Bitka, v kateri se borimo proti svojim ljudem, z orožjem, ki ga ne poznamo. K orožju se zatekamo, ker imamo občutek, da se lahko branimo samo z materialnimi stvarmi. Vendar pištole niso edine, ki lahko rešijo svet in mu omogočijo mir. Upam, da se bomo tega čim prej zavedali tudi mi.

Upam, da paziš nase in da me ob priložnosti, ko boš imel manj dela, prideš kaj obiskat.

Do naslednjega srečanja.

Julija

Ne vem, ali bo pismo doseglo svoj cilj, pa vendar je bilo vredno poskusiti. Prevečkrat namreč čakamo na pravo priložnost in upamo na popolno situacijo, v resnici pa smo v življenju kot potniki na železniški postaji. Tečemo, hodimo in čakamo na prave priložnosti in boljše ideje, kot bi čakali na vlak. Če prva priložnost ne zadovoljuje naših želja ali pa se ob njej počutimo nelagodno, počakamo na naslednjo. Ob tem pa se ne zavedamo, kaj vse izgubimo. Ko zadnji vlak odpelje, na krut način spoznamo, kaj vse bi lahko imeli, če le ne bi idealizirali popolnosti sveta v svetu, ki te popolnosti ne more dosegati. Postanemo nemirni. V kratkem času želimo poiskati najboljšo rešitev in naša nemirnost se odraža v situaciji, ki vlada po svetu. Ker človek brez notranjega miru ne more širiti miru in ne more poskrbeti, da bo le-ta vladal po vsem svetu.

Angela Roma / Pexels

Pismo Iris Motaln

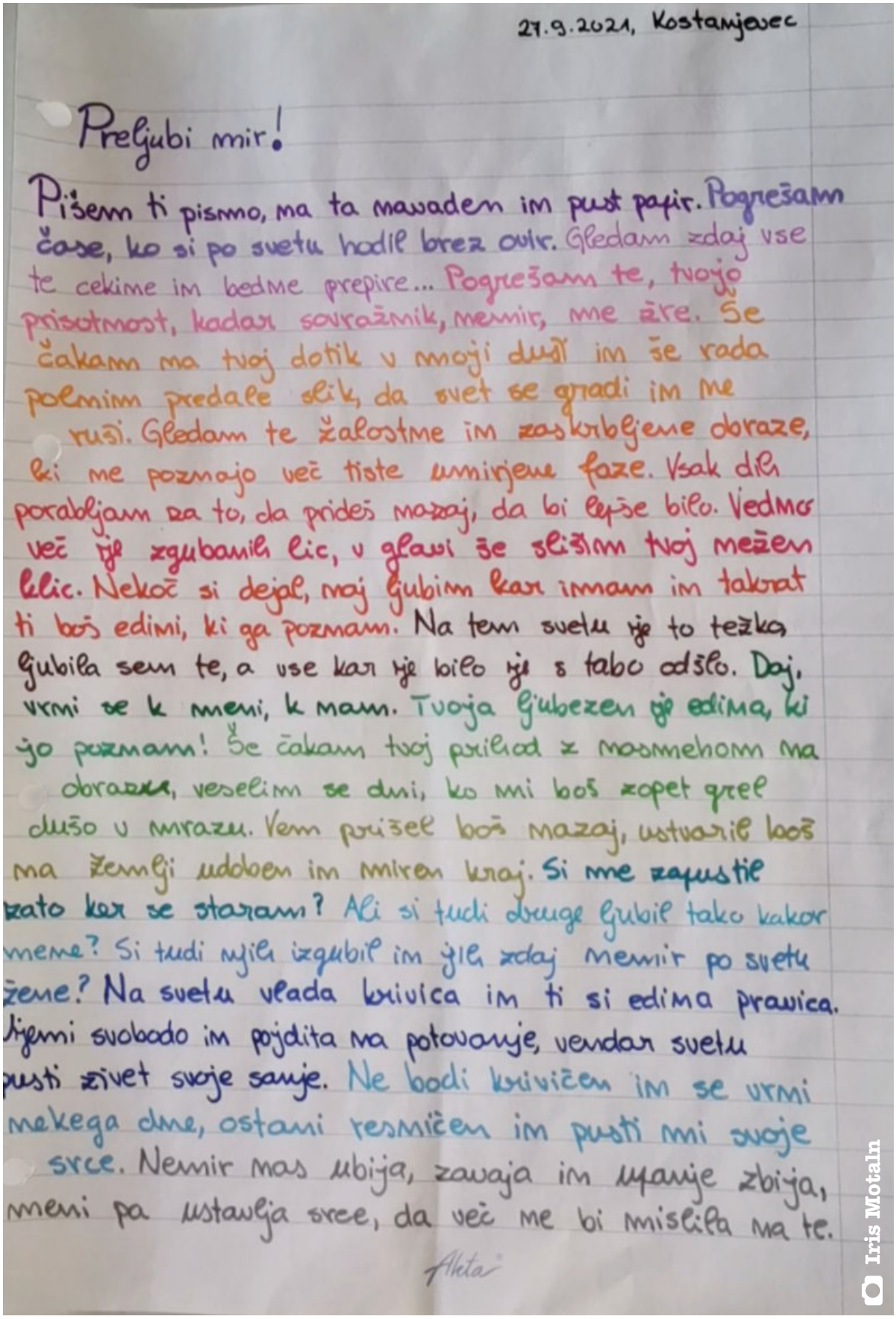

27.9.2021, Kostanjevec

Preljubi mir!

Pišem ti pismo, na ta navaden in pust papir. Pogrešam čase, ko si po svetu hodil brez ovir. Gledam zdaj vse te cekine in bedne prepire... Pogrešam te, tvojo prisotnost, kadar sovražnik, nemir, me žre. Še čakam na tvoj dotik v moji duši in še rada polnim predale slik, da svet se gradi in ne ruši. Gledam te žalostne in zaskrbljene obraze, ki ne poznajo več tiste umirjene faze. Vsak dih porabljam za to, da prideš nazaj, da bi lepše bilo. Vedno več je zgubanih lic, v glavi še slišim tvoj nežen klic. Nekoč si dejal, naj ljubim kar imam in takrat ti boš edini, ki ga poznam. Na tem svetu je to težko ljubila sem te, a vse kar je bilo je s tabo odšlo. Daj, vrni se k meni, k nam. Tvoja ljubezen je edina, ki jo poznam! Še čakam tvoj prihod z nasmehom na obrazu, veselim se dni, ko mi boš zopet grel dušo v mrazu. Vem prišel boš nazaj, ustvaril boš na zemlji udoben in miren kraj. Si me zapustil zato ker se staram? Ali si tudi druge ljubil tako kakor mene? Si tudi njih izgubil in jih zdaj nemir po svetu žene? Na svetu vlada krivica in ti si edina pravica. Ljemi svobodo in pojdita na potovanje, vendar svetu pusti živet svoje sanje. Ne bodi krivičen in se vrni nekega dne, ostani resničen in pusti mi svoje srce. Nemir nas ubija, zavaja in upanje zbija, meni pa ustavlja srce, da več ne bi mislila na te.

Akta

Iris Motaln

Vse te besede so zate in vsaka črka je zapisana ob misli nate. Ob misli na konec nemirnih let, ko te bom ozrla spet. Ne vrneš se niti pomoči, nemir me zbuja in srce mi nenadno poskoči. Srečala sem te v nekaterih gudeh, videla sem te v njihovih očeh. Žarele so kakor najmočnejša luč, ki bo večno svetila in nikdar ne bo tuč. Lepo te je srečat, če tudi le za trenutek. Morda se mi trenutno ne moreš posvečat, ali pa mi to pravi le lažen občutek.

Zakaj si dornil hrbet tistim, ki so te potrebovali, veš zdaj, ko si odšel, so sami ostali. Prepuščeni so lastnim težavam in skrbem, ne morem jim pomagat, ker so sami sebi problem. Zdravniki jim pišejo razna zdravila, a jaz vem, da si ti edina terapija, ki jim bo srce umirila. Vse polno je bolezni, vojn in prepirov, kakor bi velik rodil še milijon majhnih nemirov. Takoj, ko boš prišel, boš nemiru moči nazaj vzel. Le pridi že dragi moj, ne čakaj na jutri in pridi že nocoj! Če te kmalu ne bo nazaj, bom zapustila ta kraj. Bom zapustila ta svet in pridem k tebi v miru živet. Vrni se ljubezen moja, obljubim ti, da bom za zmeraj tvoja. Vrni se v moj objem, da se zopet predama strastem. Zopet bi rada brez skrbi zatisnila oči, ujela sanje in živela za boljše dni. Jaz te še čakam, še verjamem, da te nekoč dočakam, te objamem in zaspim, se nato zjutraj v prelep dan zbudim. Minevajo leta in

Aleta

Iris Motaln

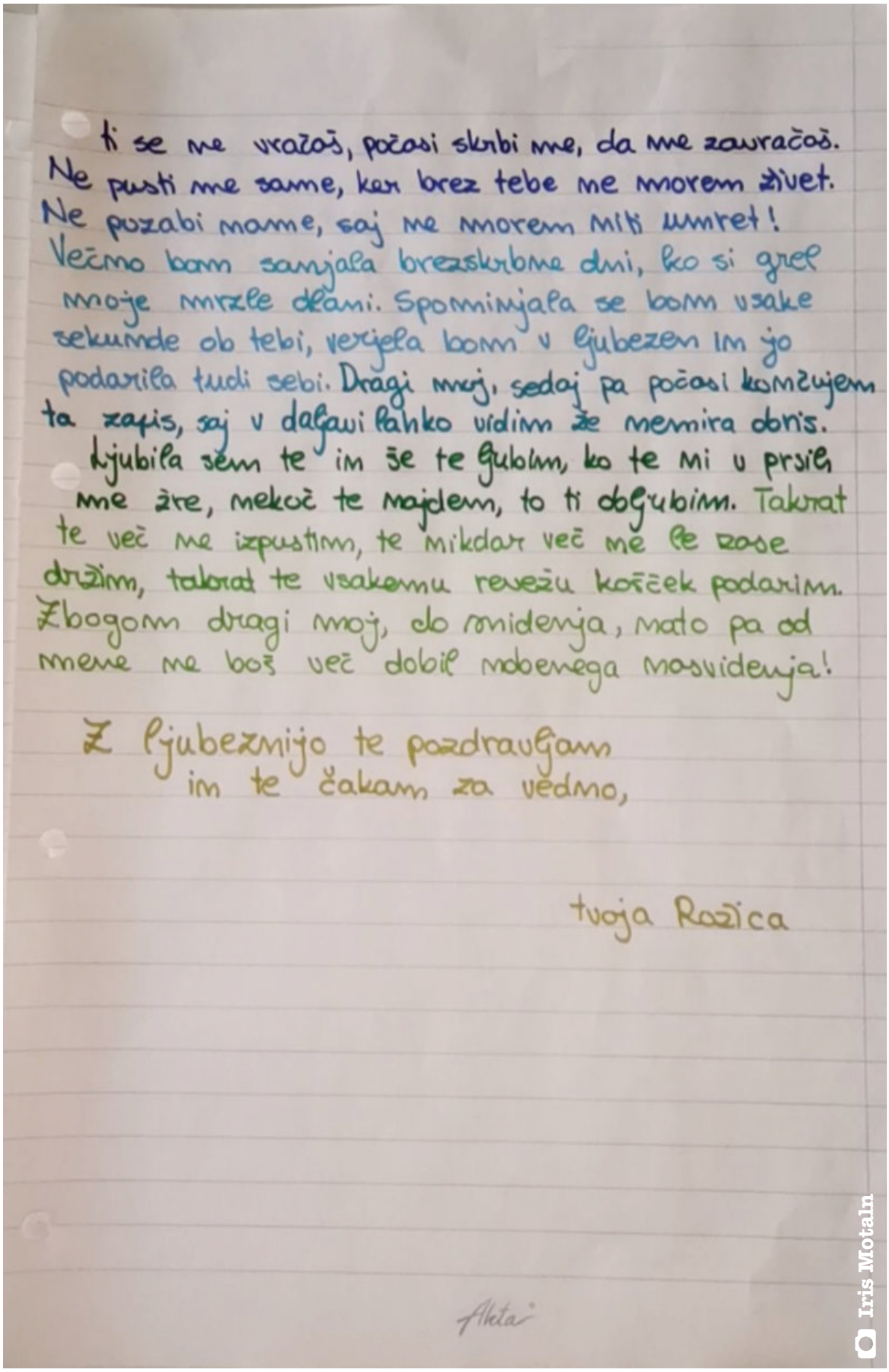

Ti se me vračaš, počasi skrbi me, da me zavračaš.
Ne pusti me same, ker brez tebe ne morem živet.
Ne pozabi name, saj ne morem niti umret!
Večno bom sanjala brezskrbne dni, ko si grel moje mrzle dlani. Spominjala se bom vsake sekunde ob tebi, verjela bom v ljubezen in jo podarila tudi sebi. Dragi moj, sedaj pa počasi končujem ta zapis, saj v dalavi lahko vidim že nemira obris.
Ljubila sem te in še te ljubim, ko te mi v prsih me žre, nekoč te najdem, to ti obljubim. Takrat te več ne izpustim, te nikdar več ne le zase držim, takrat te vsakemu revežu košček podarim.
Zbogom dragi moj, do snidenja, nato pa od mene ne boš več dobil nobenega nasvidenja!

Z ljubeznijo te pozdravljam
in te čakam za vedno,

tvoja Rožica

Aktai

Iris Motaln

Pismo Dejana Gavrića

Mir!

Leto je okoli in ponovno se preizkušam s pisalom in polo papirja. Ciljam na to, da si karseda najbolje skrajšam čas, sočasno pa storim nekaj produktivnega. Namreč, lani ob takem času sem počel podobno in se spominjal svobode – dame, odete v belo, ki ti verjetno ni precej tuja. Prav nasprotno! Verjetno nekje v tandemu vozita kolo in kujeta načrt, kako bi ponovno oživela svet. Vsaj nekdo od nas si beli misli z nečim pametnim.

Medtem ko načrtujeta reformacijo, jaz le posedam za mizo in se smejim samemu sebi. Iz glave ne spravim ene same samcate ideje, na katero bi pisal. Po vsej verjetnosti neka psihološka blokada, saj menim (ne povedat profesorjem slovenščine), da so besede precenjene. Polaščam se ideje, da je pisanje le še ena brezupna zanka, ki v nikakršnem pomenu ne more pripomoči k doseganju miru. Pesimist v meni mi pravi, da nisi dosežen zlepa. To začinimo s par zapleti, z dobro mero korupcije, s čajno žličko diktatorske avtoritete in za menoj stojijo tisočletja dokumentirane zgodovine, ki zloglasno pravijo, da to ni boj, temveč mesarsko klanje, če si smem sposoditi besede našega pesniškega velikana. Najbolj ironično od vsega pa je to, da se vsaka vojna konča v sobi, za mizo, BREZ OROŽJA in z listom papirja. Moja teza, da pisanje ne omogoča miru, tukaj ne vzdrži, ampak naleti na tragikomično oviro: besede dijaka proti letom mirovnih pogodb, bitk, dokumentacij, prelite krvi, sporov ... MIRU?

Ali potemtakem ravnokar končujem vojno s seboj?

Si za to, da obrneva nov list?

Spomni se pristanka na Luno, prvega poleta v vesolje. Potem pa se vrniva na realna tla. Neko univerzalno vodilo vsega je, da se počasi daleč pride. Torej, namesto da te iščemo v svetu, je bolje, da se zazremo vase in poiščemo svoj notranji Mir – svoj credo. Vem, majhen korak za človeštvo, ampak peklenski maraton za človeka. Žalostno je to, da notranjega miru verjetno nimamo. Resda si te interpretira vsak po svoje, a kako iskati nekaj, kar morda nikoli ni obstajalo ...

Z vidika najstnika, po besedah mnogih bodočega intelektualca, lahko rečem, da miru že dolgo nisem izkusil. Trenutno sem v vicah na pol polnega in na pol praznega kozarca, kjer se slepo odločam med cedevito in kokakolo.

Pocukrana metafora za življenje pa, tako meni kot vsem drugim priložnostnim optimistom, ne pomaga obiloma. A ni še vse izgubljeno, Mir! Ni še vse izgubljeno ...

Iz dneva v dan sem vedno bolj presenečen, kako »pozitivno« ljudje doživljajo ta naš svet. Od vrst pred koncertnimi dvoranami smo šli k vrstam pred cepilnimi kabinami; od ABC k PCT; od pristne sreče h karantenskemu sarkazmu, ki nas dobesedno drži pokonci.

Kljub svojemu preračunljivemu pesimizmu pa sem vedno bil zagovornik ironije in kvalitetnega humorja. Namreč pravijo, da je smeh pol zdravja, in če se ne motim, je teh pičlih petdeset odstotkov prav dovolj, da govorimo o pozitivni oceni. Dvojka je več od ena, vse, kar je več od ena, pa je v moji knjigi opravljen izpit.

Trenutno sem pri 17. vprašanju tega preizkusa, pri katerem nestrpno čakam, da kazalca odbijeta konec teh mučnih 45 minut in s tem nov začetek življenja. Lahko bo to danes, morda jutri, mogoče celo čez deset let, morda petindvajset ... Samo ... Samo da ne bo nikoli. Ideja se sicer ne sklada z mojo miselnostjo, ampak prav v tem je čar, Mir! Ne rabi se! V največji zmešnjavi lahko najdemo svojo utopijo in se utopimo vanjo.

Malce bom ustavil monološkega Hamleta v sebi in te nekaj vprašal, Mir: Kdo si? Ali bolje, kaj si? Kje se srečava?

Verjetno te ne bom našel v Kabulu ali na ulicah Ljubljane ali, če sem res drzen, niti v glavah 7,8 milijarde ljudi. Ali pač? Ali je res potrebno vse to nemirno zbadanje? Vse to kričanje, bojevanje, ves ta nemir? Vse samo zato, da lahko na koncu vsega odvzamem soglasnik in samoglasnik? Retorično govorjeno, seveda. Odgovor bo, vsaj zame, še lep čas ostal neodkrit. (Kaj praviš? Spet ta ne- ...) Evforiji bo seveda sledila beda, tako kot dnevu noč, soncu luna, dežju mavrica in konec koncev – življenju smrt (ali kot bi mnogi rekli – večni mir).

Če ne prej, bomo mirni, ko se naš list popiše. Ko se naredi zadnja vejica in poslednje končno ločilo. Idealen bi bil kak A0-format, v ogromni akti in s tisočerimi naslovi, poglavji, karakterji ... Božansko! Komedijo pa raje prepustiva profesionalcem, kaj meniš, Mir?

Dragi znanec! Star sem rosnih 17, zato še dolgo ne prijatelj. Če sem popolnoma iskren, ne uspem prepoznati rdeče niti napisanega in niti me ne mika, da bi jo. Ni balada, še zdaleč ne elegija, sonetni venec pod nobenim pogojem. Bo to kar ostalo najino sporočilo v steklenici, kaj meniš? Z veseljem bi ti ga poslal priporočeno, a kaj ko vsak dan menjaš naslov ... Naj te vsaj doseže naslednja misel ... Dom in Mir sta eno. Dom ni hiša, temveč par oči in utrip, ki nam ne dajo miru. Mir pa je spoznanje, da nas ta par oči in srce naredita kot doma.

Mir s teboj!

Dejan

Min An / Pexels

Pesnimo in pisateljujemo

Le prijatelj

Nekoč po sivih cestah sva risala spomine,
danes sva tujca, ker vse dobro prehitro mine.
Se spomniš, ko nisva vedela, kdo sva in čemu sva tu,
kje so časi, ko sva skrivnosti priznala le drug drugemu?

Ti spomini še zmeraj rišejo nasmeh na obraz
ali kdaj pomisliš, da sem del teh spominov tudi jaz?

Vrnila bi se nazaj v tiste čase,
vendar te zdaj ne bi želela več le zase.
Vse bi dala, da bi še videla te iskre v očeh,
ko ob ognju smo peli v toplih nočeh.

Včasih si želim zabrisati vse te trenutke,
saj menim, da lahko le tako skrijem vse boleče občutke.

Pa vendar si želim nazaj,
kakor vsi, na tisti naš poseben kraj.
V objem prijatelja,
brez katerega v sebi ne bi nikdar našla pisatelja.

Sovražim ...

Sovražim ljudi z bednimi obrazi
in ne maram skrbi, ki jim sledijo porazi.
Sovražim resnice, ki so zavite v laži,
in na živce mi gre, kadar nekdo mi teži.

Sovražim puste dni
in dežne kaplje, ki na oknu puščajo sledi.
Ne maram ljubezni od vseh,
ki nosijo žalost v očeh.

Ne maram resnic, ki bolijo,
in bojim se krivic, ki dobre se zdijo.
Sovražim, kako ljudje niso iskreni,
in ubija me, da nihče več samega sebe ne ceni.

Ne maram se, kadar sem tečna,
in se sovražim, kadar nisem srečna.
Ne maram se niti, ko mi žalost prebuja slabe misli,
in sem sebi najslabša, kadar so dnevi kisli.

Ljubim pesmi, ki pojejo o sreči,
in vse poete, ki ne morejo ničesar doseči.
Ljubim svoj način hrepenenja
in opazovanje pomladnega cvetenja.

Čas življenja

Življenje ni večno,
minljivo je in včasih nesrečno.
Vsako sekundo zapravimo za neumne stvari,
ki niso pomembne in v nas ne pustijo dobrih sledi.

Gotovo je nekje nekdo,
ki mu je bilo na svetu lepo.
Ki bi si želel še minute, da bi ustvaril nov spomin ...

Ne bi je zapravil kakor mi, ki čas zapravimo
hitreje kot denar za bencin.

Toliko vsega bi lahko odkrila,
samo sebe čisto preučila.
A ni časa, ker ga zapravljam za stvari,
kot so ležanje in buljenje v zaslon sredi noči.

Pa saj pride dan,
ki ga izkoristim na polno.
Sem z osebami, ki mi vlivajo moč,
tisti hip se zdi življenje popolno.

Vse manj je takih dni
in vse več je neumnih ljudi.
Nimamo časa za prijatelje in družino,
ker je virtualno vse bolj super in fino.

Rada bi ...

Rada bi objela tvoje srce,
mu dala smešno in noro ime.
Rada bi iskala koščke sebe v tvojih očeh
in roke bi si grela v tvojih dlaneh.

Rada bi, da bil bi srečen,
da bi tvoj smeh ostal večen.
Rada bi, da bi me večno gledal s temi iskricami
in da bi me čuval, ko zaspim na tvoji rami.

Rada bi večnost dočakala ob tebi
in te v večnosti še zmeraj imela pri sebi.
Rada bi, da spremljaš vse moje korake,
da poznaš mene in vse moje napake.

Rada bi bila tvoja sreča,
morda nekoč tvoja žena ljubeča.

Ne maram prepirov in težkih besed med
nama,
takrat sem raje tiho in sama.
Ti si vse, kar imam, in vse, za kar živim,
in bolje, da umrem, kakor da te kdaj izgubim.

Po dolgem času spet jaz

Že dolgo nisem nič zapisala na papir,
že leta nisem občutila, kaj je to mir.
Čakala sem dan, ko bom lahko to zapisala,
ko se bom lahko zopet poeziji predala.

Pogrešam te, ko padam v globine,
pred očmi imam vse možne spomine.
Sanjala sem, da sem postala princesa,
iskala sem tri nalivna peresa.

Prvo pero je za vsa pisma tebi,
drugo za pisanje o vsem, kar vem o sebi,
in tretje pero je za mojo ljubo poezijo,
da jo zapišem, še preden mi dnevi zbežijo.

Želim ostati v mislih ljudi,
ne želim še biti pozabljena, kot da me ni.
Nimam več dosti časa za vse svoje rime
in želim jih zbrati čim več, še preden konec
bo zime.

Bolnik

Strah me je,
strah, ker svojega življenja več nimam
v lastnih rokah.
Prvič v življenju se bojim,
bojim nečesa večjega, da nekaj, česar nimam,
izgubim.

Kako se živi,
če veš, da je smrt vsak dan bližje.
Kako se vzdrži,
če čutiš, kako je svet pod tabo vsako sekundo
nižje.

Še se bojim,
želim ostati, živeti,
in zares si prvič v življenju želim,
le še zdravje imeti.

Izgubljena tujka

Iskala je pravo noto na klavirju
in resnico na papirju.
Rime so bežale,
se z njenimi mislimi igrale.

Ona ni to, kar se zdi,
njo strah budi sredi noči.
Ona umira in pada,
se zopet pobira in to postaja navada.

Ne gleda v oči
in pol noči ne spi.
Ona je izgubila svoje sanje,
išče vse, da bi še kdaj živela zanje.

Ti si ljubil delčke nje,
dal bi ji svoje srce.
Ona pa ni videla več dna,
padala sta kmalu že oba.

Veš, ljubim te in ni mi žal,
da ti takrat si vse spoznal.
Videl si, kaj ni okej,
rešil se in šel naprej.

Ti si predober, da bi padel tja,
si vsa sreča mojega srca.
Upanje za vse ljudi,
dragi, vse si mi!

Iris Motaln

Daniel Frank / Pexels

Ljubezen na smučišču

Božično-novoletni koncert se je zaključil po vseh pričakovanjih. Pevski zbor je zapel pesmi, šolski bend je odlično odigral svojo glasbo, navzoči pa so se veselili ter ploskali nastopajočim. Smejali so se v obraz svojim sošolcem, ko so nastopali, ti pa so jim po koncertu vrnili z »lepimi« besedami. Marsikdo je bil užaljen, da je prejel te »lepe« besede, a kaj ko drugega ni mogel pričakovati.

Zazvonil je šolski zvonec ... Vseh tisoč dijakov je v trenutku zapustilo svoje razrede ter se pognalo proti omaricam. Večina se jih je trudila odklepati, mnogi med njimi so v naglici tudi pozabili, kako se odklenejo. Hišnik seveda ni bil vesel, da je moral odklepati omarice, saj ga je hrbet bolel od pospravljanja telovadnice. Še dobrih pet minut ni minilo, ko je velika večina učencev zapustila šolo še zadnjič v tem letu.

Med tisto znatno manjšino, ki še ni zapustila šole, je bil Marko. Bil je dijak prvega letnika gimnazije. Kot mnogo njegovih sošolcev je zaključil deveti razred z odličnim uspehom. Gimnazija mu ni povzročala težav, le malo več se je moral učiti kot pa v osnovni šoli. Marko ni imel rad učenja, zato si je ob določenih trenutkih zaželel, da bi se prepisal med »ekonomce«, saj naj bi se tam manj učili. Ampak te želje ni mogel uresničiti, zato je ostal med gimnazijci.

Med počitnicami se je s svojo družino vsako leto odpravljal smučat na Areh. Tudi to leto ni bilo nič drugače. Še dobro ni prišel domov, je že spakiral stvari v kovčke ter sedel v avto. Dolgo so se vozili na Areh, saj je ponoči zapadlo kar veliko novega snega. Ceste so bile zasnežene in spolzke. Tako je avtomobilska guma večkrat zavozila v prazno, ampak

čudežno so brez zapletov prispeli na Areh. Najprej so odšli v hotel, v katerem so rezervirali sobo za tri. Gospa za recepcijskim pultom jim je predala ključe sobe, oni pa so ji plačali. Hotel je pokal po šivih.

V miru so razpakirali ter pojedli slastno kosilo. Nato so se odpravili na smučišče. Smučali so do večera, ko so utrujeni popadali v postelje.

Ko so se zbudili, je bil božični dan. Zgodaj so vstali, pozajtrkovali ter se hitro odpravili na smučišče. Nekaj časa so smučali, nato pa so se odločili, da gredo na vlečnico. Prismučali so do nje, a tam je bila gneča, saj so bile počitnice in vsi so si želeli smučati. Že dolgo so stali v vrsti, ko je prismučala neka družina. Smučarka se je hotela ustaviti, a je bila njena hitrost prevelika, zato je trčila v Marka. Najprej je padel on, smučarka pa nanj. Ležala sta drug na drugem, ko se je Marko razjezil in jo z jezo potisnil s sebe. Dekle se je začelo pobirati in se zmedeno opravičevati. Medtem si je v naglici dvignila smučarska očala. Ko je Marko zagledal njene zapeljive oči, je zaradi šoka tudi sam dvignil očala in se umiril. Njegovi starši so se začeli smejati ter gledati proti smučarkini družini, njen brat pa je smučarko začel dražiti s tem, kakšna neroda je.

Marko in dekle sta se drug drugemu začela sramežljivo nasmihati. Predstavili so se in tako je izvedel, da ji je ime Ema, njen brat pa je Žan. Ker je bila vrsta še dolga, sta se družini še bolje spoznali. Ugotovili so, da so v sosednjih sobah v hotelu, vsi pa so s Štajerskega. Skupaj so smučali še preostanek dneva.

Ko so se malo pred mrakom poslovili in se dogovorili, da se bodo srečali spet zjutraj, si niso mislili, da se bo to zgodilo že pri večerji. Preživeli so prijeten večer. Tako so se cel teden družili, skupaj smučali in hodili na sprehode.

Za novo leto so bili povabljeni na hotelsko zabavo. Tja so se odpravili že ob osmih zvečer, takoj po smučanju. Vsi so se zabavali, jedli in pili so kot kralji, le Ema in Marko sta bila utrujena od dogodivščin na smučišču ter sprehodih. Legla sta na kavč v predprostoru ter se zabavala po svoje. Ob polnoči sta nazdravila in si voščila tudi Marko in Ema. Potem pa se je zgodilo ... Srčki so začeli plavati po zraku ... Kar naenkrat sta se začela približevati. Vsi ljudje v njuni bližini so izginili, samo onadva sta bila. Nekakšna sila ju je vlekla skupaj. Nato sta se poljubila. Poljub je trajal nekaj sekund, a sta nato še nekaj ur plavala v oblakih. Skupaj sta odšla gledat ognjemet. Številni so razsvetili nebo, kot da bi bil dan, Marko in Ema pa sta sedela drug ob drugem ter opazovala svetlikajoče nebo.

Ko je zunaj postalo malo hladneje, sta se odpravila v sobo, kjer so ju greli objemi ...

Okoli druge ure se je večina ljudi odpravila spat, saj so opoldne načrtovali smučarsko turo. Ema in Marko sta se komaj poslovila, saj nista želela iti spat. Marko je namreč izvedel, da gre Ema zjutraj, takrat ko bo on še spal, domov. Tako sta se poslavljala še dobre pol ure. Pozabil jo je vprašati, na katero srednjo šolo hodi, da bi kdaj prišel na obisk. Na koncu sta se le odpravila spat ter zaspala kot polha. Seveda se pred deseto uro zjutraj običajno ni zbudil nihče, sploh pa ne Ema, ki je bila prava zaspanka. Žal pa se je tistega dne morala Ema zbuditi prej, saj so že ob desetih morali zapustiti sobo. Starši so njene stvari spakirali že prejšnje leto! Od Marka se je že poslovila, zaradi česar sta potočila kar nekaj solz, saj se ne bosta srečala nikoli več. S solzami v očeh ter z bolečino v srcu je Ema še zadnjič pogledala proti vratom, za katerimi je tiste dni bival Marko. S težkim srcem se je obrnila ter odšla za starši ...

Tistega dne je Marko lenaril v postelji do desetih, saj je bil zadnji dan njegovih počitnic na Pohorju. Ko se je končno skobacal s postelje, je spoznal, da Eme ni več v sosednji sobi, saj je ta bila prazna. S težkim srcem si je nadel pancerje ter se še zadnjič spustil po belih strminah. Nato se je odpravil nazaj v hotel, saj ni želel več smučati brez nje. Tako je dan preživel premišljujoč, da jo je pozabil vprašati za telefonsko številko. Naslednji dan se je domov odpravila tudi Markova družina. V avtu je vladala čudna tišina. Marko se še vedno ni mogel sprijazniti, da je izgubil svojo simpatijo, njegova oče in mama pa mu nista želela nečesa povedati ...

Po dveh urah pouka slovenščine vsak človek potrebuje »bombo«, kar zadeva malico. 😒 Tako je bilo tudi z Markom. Po dveh urah mučenja s srednjim vekom v književnosti se je s svojimi sošolci odpravil na malico. Kuharica mu jo je izročila, on pa jo je začel veselo uživati. Kar naenkrat se je ozrl proti vrsti za malico. Zazdelo se mu je, da v njej stoji Ema ... Nekajkrat je pogledal, a zdelo se mu je, da ima privide. Ko je Ema prejela malico, je sedla za mizo v bližini Marka. Ko sta se srečala s pogledi, sta samo nemo strmela drug v drugega. Tako je svet postal bogatejši še za eno uresničeno ljubezen ...

Blaž Brumec

arhiv ŠŠSB

Stara bukva vabi

Vsi srčno upamo, da bo letošnje leto prizanesljivejše od lanskega, a kakršno koli že je bilo leto 2021, se je knjiga znova izkazala kot zvesta prijateljica, ki nas ne glede na vse ukrepe lahko popelje v neznane kraje, med neznane ljudi z zanimivimi usodami. Če kdaj, potem se je prav v tem času pokazalo, da nam knjige odpirajo okno v svet in naj nas tudi letos vzamejo s sabo na čudovita čarobna popotovanja, o katerih bomo navdušeno pripovedovali svojim sorodnikom ali prijateljem. Pri tem ni pomembno, ali je knjiga nova ali stara. Stare oziroma rabljene knjige nam namreč pripovedujejo še eno zgodbo, zgodbo bralca pred nami. Jo je previdno hranil na polici, ne da bi jo odprl? Morda pa jo je odprl tolikokrat, da so začeli izpadati listi. Se je na katerih mestih še posebej ustavil, prepognil uho ali podčrtal posebej lep odlomek? Morda ima packe, ki pričajo, da si je poleg duše nahranil še telo?

Tudi pri nas je točka, kjer rabljene knjige najdejo svoje mesto. Na vejah »stare bukve« levo od vhoda v knjižnico. Tam morda prav nate čaka posebna knjiga, ki jo lahko odneseš, prebereš in obdržiš, če se te je posebej dotaknila, ali jo iz istega razloga daš nekomu, ki ti veliko pomeni.

In če imaš knjige, ki samevajo na tvoji knjižni polici, pa jih nimaš namena več odpreti, te »stara bukva« vabi, da jih prineseš ... Tukaj bodo počakale na nove bralce.

Prijetno branje ti želim!

Alenka Ajd Bratkovič

rikka ameboshi / Pexels

Knjige leta po izboru naših profesorjev

Pa je za nami še eno leto – šli smo skozi čas, ko smo pogledali nazaj na vse, kar smo dosegli, ko smo se zavezali k novim ciljem, si postavili nove zaobljube (saj se jih še držimo, ne?) in ko se z novimi močmi podajamo novim dogodivščinam naproti.

Beseda, ki je najbolj zaznamovala lansko leto, je PCT, ampak čeprav 2021 ni bilo nič kaj boljše od leta pred tem, nam pa – če drugega ne – vsaj ni ukradlo časa za branje. Po mojem bi morala beseda vsakega leta biti prav branje. Prepričana sem, da si nas bo lansko leto kar nekaj strastnih bralcev zapomnilo tudi po knjigah, ki smo jih prebrali, in ne zgolj po (ne)smiselnih protikoronskih ukrepih.

Branje smo seveda vključili tudi med zaobljube, kajne? Dobro vemo, kako pomembno je, da beremo, da z branjem treniramo pozornost, da se učimo vživljati v druge, da si širimo obzorja in da nam v družbi dobre knjige ni nikoli dolgčas. Sama sem lansko leto odkrila fenomen, Eleno Ferrante, italijansko pisateljico, ki kljub globalnemu uspehu (ali prav zaradi njega) vztrajno skriva svojo identiteto. V pismu založniku, ki ga je priložila svojemu prvemu rokopisu, je zapisala: »Verjamem, da knjige, potem ko so enkrat napisane, ne potrebujejo več svojega avtorja.« Naj nam torej zadošča njeno pisanje, ki je izjemno, globoko, doživeto, celo filmsko. Najbolj me je navdušila z Neapeljskim ciklom, v katerem so izšli štirje romani:

Genialna prijateljica pripoveduje o otroštvu. Glavni junakinji Lila in Elena sta zelo različni, a vendar nerazdružljivi, najboljši prijateljici že od otroštva.

O novem priimku govori o njuni mladosti, ko se znajdeta na življenjskem razpotju. Njuno prijateljstvo pa je na preizkušnji.

O tistih, ki bežijo, in tistih, ki ostajajo opisuje njuna burna srednja leta z vzponi in s padci.

O izgubljeni deklici pa razgalja njuna zrela leta.

Vse štiri knjige so čudovita pripoved o prijateljstvu, ki se razteza od ranega otroštva do pozne starosti. Njuni poti sta zelo različni, pa vendar vse življenje ostajata povezani. Prijateljici se zbližujeta v nesreči in oddaljujeta zaradi zavisti, vmes pa iz deklet boleče odraščata v ženski. Hkrati spoznavamo mesto Neapelj in ljudi, ki v njem živijo.

To so knjige, ki so vredne branja, saj vsaka naslednja bolj navduši.

Vaši profesorji pa vam tokrat predstavljajo knjige, ki so najbolj zaznamovale njihovo lansko leto. Lahko jih sprejmete tudi kot namige, katera besedila se splača prebrati.

Prijetno branje vam želim.

Alenka Ajd Bratkovič

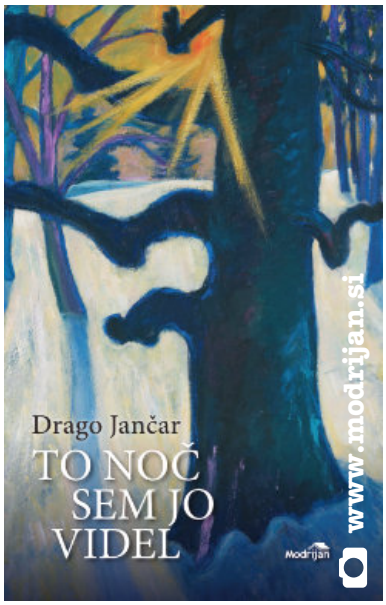

Drago Jančar: To noč sem jo videl

Pet razlogov, zakaj je knjigo treba prebrati ...

Prvič

Ker jo je napisal Drago Jančar, po mojem skromnem mnenju trenutno najboljši še živeči slovenski pisatelj.

Drugič

Ker prinaša pretresljivo pripoved o hudih časih slovenske preteklosti, ki niso samo črni ali samo beli, ampak pisani, kakršno je tudi življenje; predvsem pa smo vseh sort tudi ljudje.

Tretjič

Ker je dobro vedeti, da se je ne tako dolgo nazaj po naši deželi sprehajala dama z aligatorjem na vrvici.

Četrtič

Ker je po romanu v koprodukciji Drame SNG Maribor, Burgteatra Dunaj, Jugoslovenskega dramskega pozorišta Beograd in Cankarjevega doma Ljubljana nastala vrhunska štiriurna predstava v režiji Janeza Pipana.

Petič

Ker našemu življenju ni namenjenih dovolj trenutkov, da bi si smeli in mogli privoščiti branje slabih knjig.

Lidija Ličen, prof.

Feri Lainšček: Kurji pastir

V romanu Kurji pastir nam pisatelj nadrobno opiše svoje zgodnje otroštvo v Dolencih v Prekmurju, kjer je njegova družina bivala v vaški revščini. V ospredju zgodbe sta predvsem pisateljeva mati in oče, Trejzka in Pištek, ki v svojem bornem kmečkem vsakdanu nepričakovano dobita drugega otroka. Njuni življenji se seveda postavita na glavo.

Ob romanu se nam večkrat naježi koža in dobimo solzne oči, saj gre za pripoved o resničnih dogodkih o življenju v povezani vaški skupnosti, ki v stiski stopi skupaj in deluje kot velika družina. In ta družina je ustvarila in izoblikovala Ferija Lainščka.

Pri Kurjem pastirju pa je najbolje to, da gre šele za prvo knjigo, saj namerava pisatelj napisati še dva dela! Nestrpno čakamo ...

Ana Ferk, prof.

Orhan Pamuk: Rdečelaska

Roman me je med branjem pritegnil zaradi nečloveških naporov in neugaslega upanja, da mojster in njegov vajenec v Istanbulu izkopljeta vodnjak in prideta do vode.

Hkrati avtor tankočutno prikazuje odnose med družinskimi člani, še posebej med očetom in sinom, medtem pa govori tudi o avtoritarnosti, svobodomiselnosti, državi ...

Zgodba se nenavadno razplete oziroma ponovno sestavi in nas drži v napetem pričakovanju konca, ki pa ni takšen, kot bi ga pričakovali.

Vesna Sever, prof.

Nataša Konc Lorenzutti: Gremo mi v tri krasne

Knjigo bi priporočal tako mladim kot njihovim staršem, saj na zanimiv način predstavlja svet odraščanja, pomen in vlogo vrstnikov ter družinske odnose. Skozi predstavljene težave mladostnikov in načine reševanja leteh spoznavamo pomen medsebojnih odnosov, dialoga in strpnosti v sodobni družbi.

Mag. Marjan Kampuš

Elif Shafak: 10 minut in 38 sekund na tem čudnem svetu

Če bi se morala opredeliti kot bralka, bi brez pomisleka odgovorila, da sem. Kljub poplavi tehnologije in socialnih omrežij pomeni zame prosti čas dobra knjiga, skodelica kave in moje misli, ki odtavajo v svet besed, dogodkov, zapletov, srečnih in malo manj srečnih koncev. Zame knjige še vedno dišijo.

Rada posežem po različnih zvrsteh, pa vendar so mi najljubše tiste, ki se berejo – imajo zgodbo, ki se zaplete in razplete tik pred koncem zadnje pisane strani. Rada imam knjige, katerih zgodbe te popeljejo v drugi svet, drugo stvarnost, odpirajo drugo perspektivo dojemanja in razumevanja človeškega uma ter ravnanja.

Moja knjiga preteklega leta je roman turške avtorice Elif Shafak z naslovom 10 minut in 38 sekund na tem čudnem svetu. Delo je prežeto z lepoto, nežnostmi, ki jih pričara um prostitutke Leile, ki umira na smetišču na obrobju Istanbula. Vsaka ob-

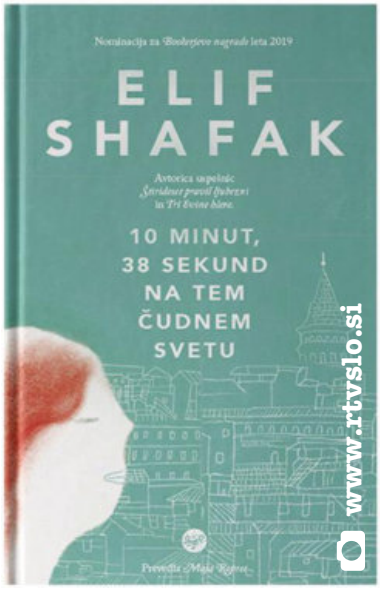

smrtna minuta v njeno zavest naplavi čuten spomin njenega življenja. Od sedanjega trenutka smrti se po spominu pomika v preteklost, da bi izpisala življenjsko usodo dekleta, ujetnice tradicionalne turške družbe, ki je bila zlorabljena, zlomljena, a neverjetno pogumna.

Je zgodba, v kateri čutiš in trpiš z Leilo. Preprosto neodložljiva, moraš jo brati in prebrati do konca. Ne bo vam žal, če vas bo pot zanesla v našo šolsko knjižnico, če si boste izposodili roman in doživeli svoje trenutke na tem čudnem svetu.

Mag. Pika Smogavec

Dr. Jože Možina: Slovenski razkol

(okupacija, revolucija in začetki protirevolucionarnega odpora)

Knjiga je simbol dolgo prikritega, zamolčanega in

zatrtega. Je raziskovalno-dokumentarno delo, kakršnega Slovenci do sedaj še nismo imeli. Pomeni pa soočenje z najtežjo dobo naše zgodovine ter razumevanje medvojne in povojne zgodovine, da bomo zmogli travmatični čas slovenske razklanosti prepustiti preteklosti.

Knjiga je zaradi obsežnega gradiva zajetna, a naj vas to ne odvrne; za razumevanje je dovolj prebrati tudi uvod, zbrane podatke in zaključek.

Avtor dr. Jože Možina, prof. zgodovine in soc. kulture, avtor udarnih dokumentarnih filmov, zaposlen kot novinar na RTV SLO, o knjigi pravi, da ima poleg zgodovinskega tudi terapevtski pomen.

Prav zato si želim, dragi dijakinje in dijaki, da bi knjigo prebrali, saj bi tako pomagali premagati slovensko razdeljenost in utreti pot kulturnejšim družbenim razmeram.

Mag. Iva Pučnik Ozimič, ravnateljica

arhiv SŠSB

Z branjem tudi do odlične ocene

Z branjem širimo duhovna obzorja, pridobivamo nova znanja, krepimo besedni zaklad in razvijamo svojo domišljijo. Irena Štaudohar je v zadnji številki sobotnega Dela zapisala, da so takrat, ko beremo dobro knjigo, naše misli pri eni stvari, pozabimo na odtekanje časa in dogajanje okoli nas. Zgodba nas odnese. To pa je še posebej dragoceno v sodobnem času elektronskih naprav, ki nam že skoraj vsako minuto jemljejo pozornost.

V tem šolskem letu lahko na naši šoli tudi z branjem pridobiš odlično oceno pri slovenščini – pogoj je, da uspešno opraviš bralno značko.

Že vrsto let je na naši šoli deloval bralni klub za dijake, zadnji dve leti tudi bralni klub za profesorje ter bralna značka za dijake vseh programov.

Profesorji slovenisti so želeli, da bi dijaki čim več brali, in so se odločili za tovrstno vzpodbudo. Priporočljivo je, da je vsaj eno od petih knjig napisal slovenski avtor, vse ostale so lahko delo tujega avtorja, knjiga pa mora biti prevedena v slovenščino.

Za bralno značko lahko predstavite samo tiste knjige, ki ste jih prebrali v letošnjem šolskem letu. Prebrano knjigo lahko predstavite vsak ponedeljek med glavnim odmorom v šolski knjižnici naši mentorici Maji Kodrič Crnjakovič ali naši knjižničarki Alenki Ajd Bratkovič. S seboj moraš seveda prinesti tudi knjigo.

Z odzivom dijakov sta mentorici bralne značke zadovoljni. Kar nekaj dijakov je bralno značko že zaključilo.

Lori Zafošnik iz 1. b je bralno značko končala že v prvih dveh mesecih, saj že od otroštva zelo rada bere. Branje je zanjo sprostitev, koristno je za splošno razgledanost in nabiranje informacij za življenje.

Prav tako je bralno značko 3. januarja opravila Zarja Juhart, dijakinja 1. b. Za bralno značko se je odločila zato, ker rada bere in ker jo knjige ponesejo v čisto drugačen svet, svet domišljije, v katerem se lahko sprosti ter za kratek čas odmisli vse skrbi in se prepusti zgodbi.

Vsi ostali, ki bi želeli opraviti bralno značko v letošnjem šolskem letu, imate čas še do 6. junija 2022. Ker je v branju modrost in v znanju moč, ste torej vabljeni, da odprete knjigo in se potopite v nove svetove.

Špela Črešnar

Ron Lach / Pexels

No Time to Die

No, pa smo ga le dočakali ... Po šestih letih oziroma 2.166 dneh je v kino prišel novi film o najbolj znanem tajnem agentu MI6. No Time to Die je 25. film o Jamesu Bondu in peti, s tem pa tudi zadnji, v katerem je glavno vlogo odigral Daniel Craig.

Spectre, prejšnji film o Jamesu Bondu, je bil pravo razočaranje. Vem, da nisem edina, ki po odhodu iz kina ni bila dobre volje. Pričakovanja so bila ogromna, sam film pa jih definitivno ni dosegel. Niti približal se jim ni. Svojega razočaranja in nejevolje ni skrival niti Craig. Prav nasprotno, dejal je, da bi si raje prerezal žile, kot še enkrat zaigral Jamesa Bonda. Na srečo vseh nas si je premislil. Kot je razložil v novem dokumentarnem filmu Being James Bond, je to izjavil takoj po koncu zelo napornega snemanja, ko se čustva še niso polegla. Ne bi bilo prav, da bi svojo pot končal tako nenadno, brez pravega zaključka. Kot izjemen James Bond si je namreč zaslužil več, zaslužil si je veličastno slovo in ga šest let pozneje tudi dobil.

V petnajstih letih je Craig iz Bonda naredil nekaj, kar je bilo nekoč nepredstavljivo. Uspelo mu je povezati vse filme, dati Bondu čustveno globino in kompleksnost, ki je prej nismo poznali.

Prva pokušina novega filma je prišla z objavo naslovne pesmi, ki je bila zaradi vseh zamikov objavljena bistveno prej kot sam film. No Time to Die izvaja Billie Eilish, ki je sicer ne poslušam. Pred objavo pesmi pa sem bila tudi zelo skeptična, ali bo nalogi kos. Z veseljem lahko rečem, da sem se motila. Naslovna pesem je dobra, veličastna in se odlično sklada s filmom. Pevka je uspela ujeti esenco filmov o Jamesu Bondu.

Pesem slišimo v uvodni sekvenci, ki je vizualno zelo privlačna. Uporabljena barvna shema se pojavlja skozi ves film, animacije pa nam prikažejo glavne motive. Sprva vseh motivov niti ne opazimo, če pa si sekvenco po koncu filma ogledamo še enkrat, najdemo veliko takih ali drugačnih namigov o vsebini.

Za zvokovno sled je poskrbel Hans Zimmer, ki je kot vedno svoje delo opravil izjemno. Glasbena podlaga se izvrstno ujema s tekočim dogajanjem, poudarja čustva, ki se v tistem trenutku porajajo likom.

No Time to Die je vsebinsko bogat, dogajanje je pestro. S 163 minutami je to najdaljši izmed filmov o Jamesu Bondu. Vendar se ne vleče ... Mine, kot bi mignil. Že sam uvodni del filma, ki se predvaja pred naslovno pesmijo, traja dvajset minut. Uvod ni tipičen. Običajno vsebuje dramatičen akcijski prizor z divjimi kaskaderskimi točkami, na nadaljnji potek filma pa ne vpliva. A tokrat smo se podali v

preteklost in podrobneje spoznali dogajanje, ki je sledilo.

James Bond v tem filmu čustveno odraste, dobi nove vrednote in spozna, kaj je v življenju res pomembno. Žal pa drži, da nič ni perfektno, niti najboljši agent v službi Njenega veličanstva ni izjema temu pravilu – čas ga vztrajno lovi že desetletja, tokrat pa ga začne dohajati.

V petih letih Bondovega pokoja se na MI6 spremeni marsikaj. Njegovo vlogo agenta 007 prevzame Naomi. Ni pretirano karizmatična, ne kaže neke karakterne kompleksnosti. Tako kot Bond je zelo svojeglava, zato je med njima najprej ogromno nesoglasij. Sčasoma se le naučita delati skupaj, spoznata, da si v marsikaterem pogledu nista tako različna.

Iz Spectra se vrne Madeleine Swann, ki ni tipično »Bondovo dekle«. Ima večjo vlogo v filmski zgodbi, na Bonda pomembneje vpliva. Med Leo Seydoux, ki Madeleine igra, in Danielom Craigom v Spectru ni bilo kemije. V novem filmu se njuna kemija nekoliko izboljša; ni več tako težko verjeti, da sta osebi zaljubljeni. Pa vendar, senca Spectra ostaja.

Glavno orožje filma je umetno narejen virus, kar se mi zdi izredno ironično, vsaj glede na to, da so izid filma prav zaradi virusa prestavljali in prestavljali. Glavni antagonist začuda ni Blofeld, ki se prav tako vrne po Spectru, temveč to postane Lyutsifer Safin. Kot tipičnega »bondovskega hudobca« ga žene maščevanje, vendar svoj krvni dolg izpolni zelo hitro, kar za Bonda ni tipično. Od tu dalje njegovi motivi niso več jasni. Izredno čustven načrt postane brez pomena, ko svoje maščevanje izpolni. Pa vendar z njim ne zaključi! Ravno nasprotno, z njim nadaljuje v še večjem merilu. Zdi se, da je vse, kar mu je še pomembno, kaos. Ne razumem Safinovega končnega cilja, v njem ne najdem smisla. Zdi se mi, da je enostavno prehitro prešel od izredno čustvenega do popolnoma pasivnega načrta.

Še večja pomanjkljivost, kot je čuden načrt antagonista, je nedvomno predvidljivost zgodbe. Že na samem začetku, ko spoznamo virus, je slutiti, kam zgodba vodi, pred sklepnim dejanjem pa sem bila o razpletu prepričana. Zgodba je bogata, še zdaleč pa ni zapletena, lahko bi rekli, da je skoraj osnovna. V njej so že vsem dobro poznani motivi, ki se rešijo z običajnimi dejanji.

Še vseeno pa je film dober in vreden ogleda. Daniel Craig je bil izjemen v vseh filmih, z No Time to Die pa je dobil tudi nedvomno zaslužen, skoraj poetičen zaključek. Njegovega naslednika čaka težka naloga, Craig je namreč vlogo najbolj znanega tajnega agenta povzdignil na skoraj nepredstavljiv nivo. S svetlimi lasmi in sinje modrimi očmi je do tedaj netipični Bond postal eden izmed najboljših v zgodovini.

Kaja Vidmar

Squid Game

Južnokorejska serija z naslovom Squid Game je septembra obnorela ves svet, tudi Slovenijo. Med mnoge navdušence spadava tudi midve.

Glavni junak Seong Gi-Hun se znajde v dolgovih. Ko mu neznanec ponudi mesto v igri, s katero si lahko priigra veliko denarja, ne okleva. V igro se poda skupaj s 455 drugimi igralci, ki po prihodu na neznani otok ugotovijo, da se bodo za denarno nagrado potegovali z igranjem šestih otroških iger. Šele ko se začne prva, pa spoznajo, da bodo neuspeh plačevali s svojimi življenji. Nedolžna igra se tako hitro spreobrne v pravo nočno moro.

Nekateri prizori so prikazani zelo kruto, zato serija ni za vsakogar. Sami sva nad njo navdušeni. Všeč nama je bila tako zgodba kot tudi način, na katerega je predstavljena. Dogajanje je napeto od začetka do konca, zato je kar nisva mogli nehati gledati. Ko sva že mislili, da veva, kaj se bo zgodilo, se je vedno pripetil kak dogodek, ki je zgodbo dodatno zapletel in jo s tem naredil še toliko bolj zanimivo. Všeč nama je bila tudi scena, na kateri se serija dogaja. Prizorišča iger so namreč zelo barvita in estetsko dovršena. Podobnih misli so bili tudi drugi, kritiki so jo odlično ocenili.

Squid Game so številni studii zavračali celih 10 let. Na srečo so na koncu popustili in serijo posneli. Zagotovo odločitve niso obžalovali. Na lestvicah je bila serija na prvem mestu kar 29 dni. Če te malo krvi ne moti preveč, si serijo obvezno oglej.

Eva Golob,
Maja Lončarič

Wanted: Aljaž Galun

Datum rojstva: 18. 12. 1998

Družina: Imam punco, o družini pa še razmišljam.

Hobiji: Ukvarjam se z glasbo, igram tudi v pihalnem orkestru. Občasno igram tenis, pozimi pa najraje smučam.

Najljubša pesem: Frank Sinatra, Fly Me to the Moon.

Najljubši film ali serija: Ne gledam veliko filmov ali serij. Narcos, saj je edina serija, ki sem jo pogledal.

Najljubša znamka oblačil: Trenutno Tommy Hilfiger ali Armani.

Ko imam prost dan, najraje pozimi uživam v smučanju, drugače pa si z veseljem privoščim dobro kavo.

Kot dijak sem bil zelo trmast.

Ko sem slabe volje, si želim biti sam.

Idealen dan: Zjutraj se zbudim, spijem jutranjo kavo in grem na izlet v Portorož.

Idealen dijak: Moji idealni dijaki so tisti, ki sodelujejo, se pri pouku trudijo in jih snov zanima.

Všeč mi je, če znajo dijaki razmišljati s svojo glavo. Prav tako se mi zdi dobro, če dijaki vedo, kaj želijo početi v življenju, imajo nek cilj in hodijo v šolo zato, da bi ga uresničili.

Idealen poklic: Pilot, kar sem želel kot otrok tudi postati.

Tri besede, ki me opisujejo: Samega sebe bolj težko opišem, a mislim, da sem sproščen, zanimiv in duhovit.

osebni arhi

Lastnost, ki bi jo na sebi spremenil: Imam več lastnosti, ki bi jih spremenil, če bi bilo to mogoče, a sem se sprejel takšnega, kot sem. Če lahko izpostavim eno lastnost – želim si biti bolj potrpežljiv.

Mlajšemu sebi bi svetoval, da je življenje, tako kot tudi najstniška leta, kratko in bi si moral vzeti več prostega časa, časa za prijatelje ...

Sanjska destinacija: Imam jih veliko, na primer Ibiza, Bali, Sejšeli, Mehika ...

Največji dosežek: Da sem dokončal vse, kar sem si zadal. Ni ogromen, sem pa nanj ponosen.

Življenjski cilj: To pa naj ostane skrivnost.

Horoskop

OVEN (21. marec–19. april)

V letu 2022 boste prejeli veliko ljubezni. Zaradi tega boste precej premišljevali in prav zato si morate vzeti čas zase, da o vsem dobro premislite. Dovolite si sprejemati nasvete, ki vam jih nudijo drugi. Ne bo škodilo, če jih boste upoštevali. Ne glede na oviro se morate zavedati, da je vaše srce močno, in tudi če vas bo v prihodnosti kdo prizadel, vedite, da se lahko samo pozdravite. Morali se boste tudi odločiti, saj boste v letu 2022 postavljeni pred konkretno situacijo. Lahko, da bo povezana z ljubeznijo.

Srečni dan: 9. november

BIK (20. april–20. maj)

V letu 2022 vas čaka zveza, kot ste si jo vedno želeli. Našli boste pravega/pravo, če pa že imate zvezo, pa jo boste obdržali. Spore, ki jih imate z očetom, boste morali rešiti, da bo vaše leto potekalo gladko. To leto bo za vas pravi »party«. Nekatere stare spomine ali stvari, morda ljudi, ki ste jih izgubili v letu 2021, boste žal morali pustiti za sabo, čeprav ne bo lahko, a preteklost je preteklost. V letu 2022 se boste prav tako morali odločiti glede pomembne zadeve, ki vas teži.

Srečni dan: 2. marec

DVOJČKA (21. maj–20. junij)

V letu 2022 vas bo nekaj zelo očaralo. Ko boste naleteli na kakšno težavo, jo boste zlahka rešili. Ne glede na vse pa morate vedeti, da ste bolj močni, kot se zavedate, in zato bo vaša moč v tem letu prišla na plano. Imeli pa boste tudi veliko priložnosti za uspeh, če morda razmišljate, da bi se lotili česa novega.

Srečni dan: 14. april

RAK (21. junij–22. julij)

Novo leto bo za vas zelo dobro, a morate biti do svoje matere bolj odprti in vaše želje se bodo izrazile hitreje in natančneje. V letu 2022 vas čaka veliko novih priložnosti in veliko možnosti za uspeh. Nehajte se kriviti in si oprostite napake, ki ste jih storili v 2021. V leto 2022 morate stopiti brez občutka krivde. Čaka vas veliko novih priložnosti. Pomembno je, da si v tem letu izrečete več pozitivnih besed.

Srečni dan: 8. marec

LEV (23. julij–22. avgust)

Vaše leto 2022 bi lahko opisali kot najbolj divje sanje. Zaslužite si samo najboljše in prav zato se je za vas začelo popolno leto. A preden kaj storite, morate dobro razmisliti o svojih željah in o tem, kaj si res želite. Imeli boste veliko denarja, obdajala pa vas bo nepričakovana in neizmerna sreča. V tem letu boste v zvezi, ki ste jo vedno hoteli, če pa jo že imate, jo boste letos zagotovo obdržali. Več morate zaupati svoji intuiciji, saj je pravilna. Lahko pa si kdaj vzamete odmor, saj ste v 2021 preveč garali.

Srečni dan: 30. januar

DEVICA (23. avgust–22. september)

Nekdo vam bo v letu 2022 zlomil srce ali pa boste vi morali zlomiti srce nekomu, a pri tem bodite previdni in nežni. Morali se boste odločiti in ta odločitev ne bo lahka (lahko je povezano z zlomljenim srcem). Preden kar koli storite, dobro razmislite. V novem letu se morate več zabavati s prijatelji in poizkušati nove stvari. Čeprav vam zaradi bolečine ne bo lahko, morate vseeno vztrajati in poizkušati. Bolj ste močni, kot mislite, in zato boste svoje zlomljeno srce lahko pozdravili sami. Ko bo to za vami, se vam v tem letu ne bo godilo več slabo. K vam bo prišla nova jutranja zarja in vse bo novo, le ostanite pozitivni.

Srečni dan: 24. februar

TEHTNICA (23. september–22. oktober)

V letu 2022 boste opravili izpit za avto, če pa tega že imate, boste morda dobili nov avto ali pa boste samo imeli srečo in izpit obdržali. S svojo materjo boste morali biti bolj odprti, z očetom pa boste morali odpraviti vse spore, ki jih imata. V novem letu boste imeli veliko priložnosti za uspeh, odprle se vam bodo vse možnosti. Ne ostajajte pri vsakdanji rutini in poizkusite nekaj novega – novo leto, nove spremembe. Poenostavite si življenje in včasih je pomembno, da znate reči tudi ne. Dobro bi bilo, da se znebite stare navlake.

Srečni dan: 15. september

ŠKORPIJON (23. oktober–21. november)

V letu 2022 se morate več zabavati s prijatelji. Morate si postaviti višje zahteve in od sebe pričakovati več, saj vaše trenutno mišljenje ni pravilno, tudi če mislite, da je. Vaš posel ima v tem letu čudovito priložnost za razcvet, zato zavihajte rokave in se lotite dela! Dovolite si sprejemati stvari in nasvete drugih, namesto da jih dajete samo vi. Glede ljubezni pa lahko zaenkrat še samo sanjate, ampak morate ostati optimistični, saj se bodo tudi vaše sanje uresničile. Ne odnehajte, zgodil se bo čudež. Tudi sanje, ki niso povezane z ljubeznijo, se vam bodo uresničile, zato ne odnehajte prehitro.

Srečni dan: 19. februar

STRELEC (22. november–21. december)

V novem letu morate biti pozorni na to, kar vam govori srce, predvsem pa poslušajte sebe. Dovolite si sprejemati svari in nasvete drugih, namesto da vse nasvete dajete le sami. Ne pozabite sanjati, zato opazujte tudi svoje misli. Razmišljajte o tem, kaj si želite, česa ne ter o tistem, česar se bojite. Kar koli boste hoteli storiti, raje počakajte in ne hitite za vsako ceno. Počakajte na ugodnejše razmere za boljše rezultate. Vse skupaj v letu 2022 bo za vas precej zapleteno, a to je uganka, ki jo lahko rešite samo vi.

Srečni dan: 4. maj

KOZOROG (22. december–19. januar)

Zgodilo se vam bo nekaj, kar vam ne bo najbolj jasno. Zato vam bo leto 2022 vzelo veliko časa za premišljevanje. Dobro boste morali razmisliti predvsem o tem, kaj si zares želite. Poizkusite nekaj novega in ne predajajte se vsakdanji rutini. Glede nejasnosti se posvetujte s strokovnjakom oziroma z nekom, za katerega ste prepričani, da vam pri vaši težavi lahko pomaga. Na koncu se bo vse dobro izšlo, saj vam bo vse, česar se boste lotili, tudi uspelo. Vprašanje je samo, ali ste pripravljeni. Vedeti pa morate, da si v novem letu zaslužite samo dobro.

Srečni dan: 30. oktober

VODNAR (20. januar–18. februar)

Ste pripravljeni stopiti v leto 2022? V tem letu boste morali biti bolj odprti do svoje matere ter ji bolj zaupati. Morate pa si izreči tudi veliko pozitivnih besed, saj se boste zato v tem letu bolje počutili. Vaše želje se bodo uresničile, vendar le počasi. Želje se bodo uresničevale le, če jih boste opazili in se zavedali tega, da se uresničujejo. Ne obremenjujte se vedno s stresnimi stvarmi in bodite umirjeni, uživajte v samoti in se sprostite! Vedite, da je najslabše že za vami. Vas pa čaka tudi težka odločitev, ki jo lahko sprejmete samo vi.

Srečni dan: 3. november

RIBI (19. februar–20. marec)

Zdi se vam, da so vas v letu 2021 ljudje prizadeli, ampak najslabše je že za vami. Zapomnite si, da morate veliko sanjati in razmišljati o tem, kar si želite. Če se boste v letu 2022 umirili in sprostili, bo to leto za vas popolno. Paziti pa vseeno morate, da ne hitite in da včasih počakate na ugodnejše trenutke – tako bodo posledično tudi rezultati boljši.

Srečni dan: 22. avgust

Eneja Šoster,
Eva Unterlehner,
Zala Štefanič

Priporočamo ogled

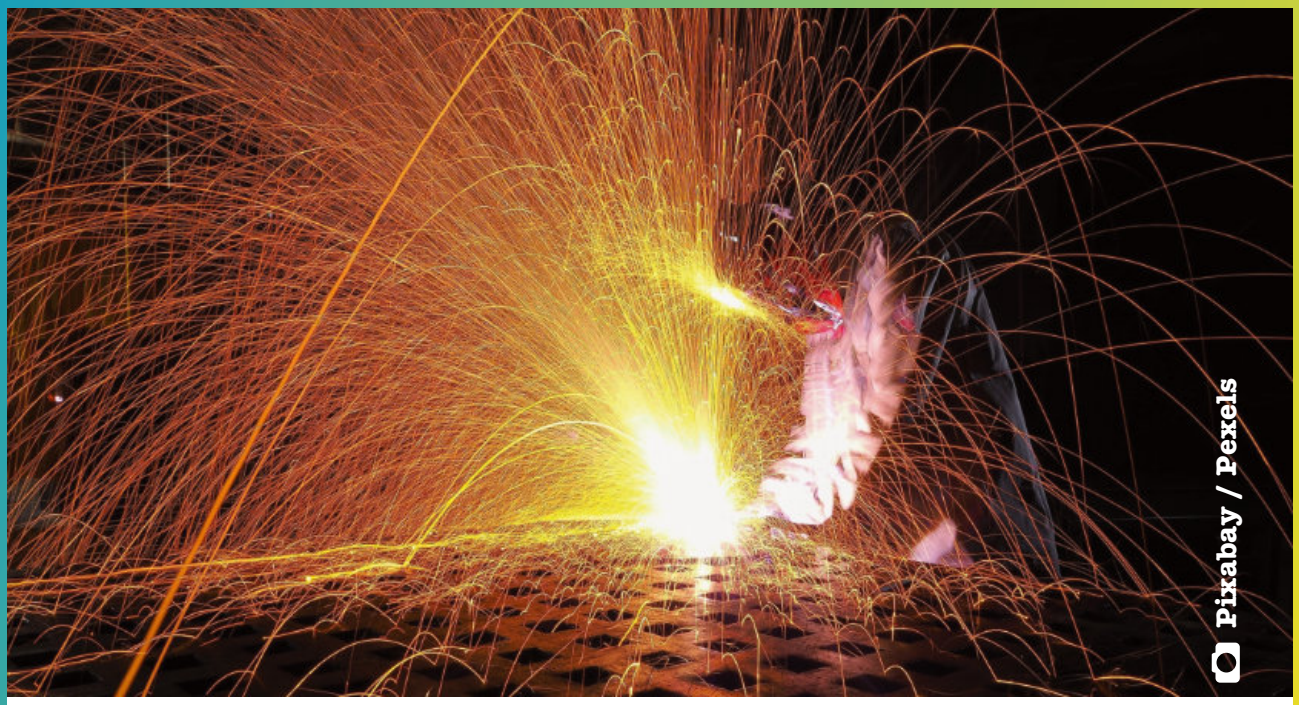

Iz osebne zbirke profesorja zgodovine

Lansko leto je bilo nenavadno. Nekaj pouka je potekalo v šoli, nekaj doma. Računalniki so se pregrevali, buljili smo v ekrane ... Čudno leto pa je bilo tudi pri iskricah. Iskrilo se je malo, vendar ko se je, se je nekajkrat tako močno, da bi z iskricami zlahka zakurili kres.

Matija Čop in France Prešeren sta izdajala alkamah Kranjska klobasa.

Papirus je sladkorni trs, na katerega so pisali v srednjem veku.

Začetnik zadružništva na Slovenskem ob koncu XIX. stoletja je bil Iztok Čop.

Prvi vlaki so se pojavili v srednjem veku.

Gospodarsko sodelovanje Nemške zveze okoli leta 1850 je preprečeval berlinski zid.

Glavna pobudnica združevanja Nemčije v XIX. stoletju je bila Francija.

Krščanstvo v Spodnji Panoniji so širili trubadurji.

Države podpisnice trojnega pakta ... Nemčija, mmmmm ... Italija in ... mmmmm ... Francija (?) ... so se zavezale, da bodo v Evropi ustvarile nov red ... mmmm ... komunizem? Eh, zmoto sem se! Kak' se že reče ono na m? Marksizem, ja, to!

Opis vsebine filma Enotni v zmagi: 27. 6. 1999 so bile prve slovenske volitve. Začeli so ustavljati avte in streljati. Bila je katastrofa. Takrat so iz gozda prišli partizani. Potem smo zmagali.

Čitalnice so ustanavljali Rimljani. Gradili so templje. Prvo so zgradili v Poetoviu, ki je bil največje slovensko mesto. V čitalnicah so se zbirali slovenski revolucionarji.

Odkar je Čveka, so tudi »iskrice«. Upam, da ste se nasmejali ali pa globoko zamislili. Za konec pa še ena oz. dve, ki sta povezani z mumijami in balzamiranjem. Ja, mumije bi lahko bile skorajda stalna rubrika ...

Umrle ljudi so povili in namočili. To je mumija.

Balzamiranje je najbolj značilno za hrano. Hrano so najprej posušili, nato pa ji dodali sol in jo zapakirali, dali v škatlo (pa to ne mislim kaki karton ali kaj takega!), ampak škatle, ki so jih takrat naredili iz kakšnih materialov. Končni produkt balzamiranja imenujemo hrana, zato še danes rečemo npr. balzamični kis.

Iztok D. Utenkar

Ste mislili, da je to use? Kje pa!

Še nekaj nezgodovinskih

Dijakinja: »Če pridem na faks pa mi dajo ulomke za računat', se izpišem.«

Profesorica: »Aksiom je, da ni sprejemljivo jest' dojenčkov.«

Profesor preverja domačo nalogo.
Dijakinja: »Ja, 'mam.«
Dijak: »Prisoten.«

Profesorica se z dijakom pogovarja, zakaj nima zvezka s sabo.
Sošolka: »Kaj nimaš ti akte?«
Dijak se vda: »Ja, 'mam.« (Vzame akto iz torbe in začne pisati.)

Profesor: »Mater, je to neumen razred.« (O učilnici ...)

Profesor: »Kateri so slogovni postopki?«
Dijakinja: »Razlaganje, utemeljevanje, grožnje ...«

Profesor: »Totalne organizacije ... tako kot RIC.«

Profesor (utrujeno ali pa zgolj nagajivo): »Katera plat književnosti je bila v srednjem veku dominantna – cerkvena ali pobožna?«

Profesorica: »A ni zdaj popoln čas za oropat' banko?«

Profesorica med ponavljanjem (eno uro pred testom): »Danes me boste vrgli v travmo.«

Dijakinja: »Jaz sem dobesedno verna, samo ko matematiko pišemo.«

Profesorica: »Tisti, ki ste to prej slišali, si zdaj zamašite usta.«

Profesor (izčrpan po nekajminutnem prepričevanju dijakov, da začnejo z delom na daljavo): »Dajte vklopit' mikrofone, da vas vidim!«

Profesorica: »Otrok in mama sta eno, otrok je mama.«

Profesor: »Zakaj je rekel ravno božji dar? Lahko bi rekel smrekovo lubje.«

Profesor o arijski rasi: »Aja, kakšni so? Blontne oči, modri lasje.«

Profesor: »Ne verjamem v 'drevesni antisemitizem'.«

Profesor: »Na testu bodo državni prazniki.«
Dijakinja: »Jaz še za božič ne vem, če je 24. ali 25.«

Profesor: »Saj razumem, da si zmedena, ker sem jaz tudi zmeden ... Vsi smo zmedeni!«

Profesorica: »Dijaki pogosto zapišejo minus, ker pozabijo zapisati minus.«

Dijak: »Kaj to je treba z besedami povedat'?«

Profesor: »Jaz sem pravzaprav dedek Mraz!«

Profesorica: »Da boste tiho!«
Dijak: »Ko rit.«
Profesorica: »Ja, rit ni vedno tiho.«

Dijak je spal na mizi. Profesorica: »Daj si zvezek na mizo, da bo malo bolj mehko za spat.«

Profesorica razlaga o valovanju in udari po tabli: »No, morje ni tako razburkano kot jaz zdaj.«

Dijak: »Kaj lahko gremo v sklopu ure nekam jest?«

Profesor: »Tisti, ki se naslednji oglasi, je vprašan. Aja, ne smem nenapovedano spraševat' ... Tisti se javi!«

Zadnjica

FANTAZIJA

GARFILD

KARLA

KAMEN

ŠKARJE

PAPIR

KOALA

LILIJA

MIKI MIŠKA

REDOLJUBNICA

REN

SAMOSVOJA

SONČEK

SPOMINČICA

ŽIVO SREBRO